

სწიგნი
505050

მომკარ,
მომკარ,
ჩაბო კარბო!

მოქმედი პირნი:

სიენი — გამხდარი, მომცრო ტანის ქალი. 68 წლისა.

დიეხა — სიენის მეზობელი, დაბალ-დაბალი. ამავე ასაკის.

კონტროლიორი — 65-70 წლისა, დაღლილი, ავადმყოფური სახის კაცი, წვერსაც იშვიათად იპარსავს. იღლიაში გაცრეცილი პორტფელი ამოუჩრია. ვაზის კანტორის თანამშრომელი.

პიესის მოქმედება დიდი ქალაქის ერთ განაპირა უბანში მიმდინარეობს.

მოქმედება პირველი

დილაა. პატარა ოთახი. კართან ხელმარცხნივ — მაგიდა, სკამები, ტელეფონი. მაგიდის თავზე ახალგაზრდა ლამაზი ქალის ფოტოსურათი ჰყავდა. მარცხენა კედელში ფანჯარა ამოუჭრიათ, ფანჯარასთან ტახტი დგას. ამ ტახტზე იძინებს სიენი. ტახტის თავზე სიენის მეუღლის — გენერლის პორტრეტი ჰკიდია. ტახტის გვერდით კარადა დგას, იქვე ტუმბო და ჰაწია მაგადა, რომელზეც პარფუმერია ალაგია. ტუმბოზე კი რადიო დგას.

სიენი დღინით მიუახლოვდება მარცხენა კედელს. აკაკუნებს.

სიენი. ქალბატონო დიეხა, ქალბატონო დიეხა! (არავინ გამოეპასუხა.) ბაზარში ხომ არ წავიდა? ბაზარში თუ მიდიოდი, რატომ არ გადმოიმახე, ქალბატონო დიეხა? მე ხომ უშენოდ სამზარეულოშიც არ გავდივარ. (სარკის წინ დადგება, საკუთარ თავს შეათვალიერებს, მერე მეუღლის პორტრეტს მიუახლოვდება.) აბა, ეს არის საქმე? ასე შეიძლება? ახე ადრე სიკვდილი იქნებოდა? (ხმას აუწია, დატუქსვის ტონით.) შენ ხომ აღარაფრად გენადვლები მე, არ გეკითხება, ეს მშ. წელიწადი რას აკეთებს შენი ცოლი. მიმატოვე ახალგაზრდა ქალი და გახვედი ვაღმა! რა, ხანია ქვრივი

ვარ. (ხმამალა.) რაო, რაო, რა მითხარი? პენსია? ნუ გამიპირე საქმე ამ შენს პენსიით! ქალს მარტო ფული რომ ჰყოფნიდეს?! რა არი ეგ შენი პენსია? არის მაქნისია! ფულია, მეტი ხომ არაფერი ერთი გადმოხედე რა ოთახში ვცხოვრობ, შეხედე, სად სძინავს შენს სიცოცხლეს! ეს არის ცხოვრება? რაო, რაო, რა მითხარი?! სამაგიეროდ, გენერლის ცოლი იყავიო?! (აღერსით.) ეგ შენი გენერლობა რაში მარგია! ნეტავი, ახლაც ჩემს გვერდით იდგე და გინდ ლიტენანტი იყო! არც ფული მიწოდდა!

დიეხას ხმა. ქალბატონო სიენ, ქალბატონო სიენ!

სიენი. აქა ვარ! რამდენი ვაკაკუნე!

დიეხას ხმა. აბა ხანაში ვერ გავიგონე! რას აკეთებ?

სიენი. არაფერს.

დიეხას ხმა. არაფერს? ვილაცას ისე ხმამალა ელაპარაკებოდი, სამზარეულოშიც კი მესმოდა.

სიენი. ჩხუბი მქონდა.

დიეხას ხმა. საკუთარ თავთან?

სიენი. ჭერ არ გადავრეულვარ!

დიეხას ხმა. აბა?

სიენი. შემოდი და გაიგებ!

დიეხას ხმა. რა საინტერესოა? მოვდივარ, მოვდივარ.

სიენი. მოდი, მოდი! (ქმრის პორტრეტს.) ხომ ხედავ, რა დღეში ჩამაგდე, ნერვებს ისე მიშლი, ხმასაც კი ვუწევ და მეზობელთან სირცხვილს ვჭამ. (კარზე აკაკუნებენ.) მოვდივარ! (გადის და უმალა შემობრუნდება დიეხასთან ერთად.)

დიეხა. ჩქარა, ჩქარა მითხარი, რა მოხდა, თორემ გავგიჟდები!

სიენი. ისევ ვიჩხუბე.

დიეხა. ვისთან!

სიენი. ვისთან ვიჩხუბებდი! (პორტრეტზე მიუთითებს.) აქ სხვა ვინ არის? ისევ ამასთან!

დიეხა. (თავი გადააქნია.) ქმართან ჩხუბი და ისიც ქორწინების წლისთავზე?

მე კი სამზარეულოში ვტრიალებდი, სა-
ღამოს ამ ამბავს აღვნიშნავთ-მეთქი!

სიენი. აღარ შემიძლია, ყოველ დღე
ერთი და იგივე!.. ყოველ დღე ნერვებს
მიშლის.

დიეხა. მარტოობამ შეგება. აბა,
პორტრეტთან ვინ ჩხუბობს?

სიენი. რატომ არ უნდა ვეჩხუბო?
მერე რა, რომ გარდაიცვალა, ჩემი ქმა-
რი არ არის?

დიეხა. რა აზრი აქვს ამ ჩხუბს,
პახუსს ეგ ვერ გაგცემს და...

სიენი. რაც შეეძლო, ყველაფერი
გააკეთა. მოყვარული კაცი ორმოცდახუ-
თი წლის ცოლს ქერივად არ დააგდებს!

დიეხა. მაგის რა ბრალია კაცი
სამშობლოსათვის ბრძოლაში გამირულად
დაეცა.

სიენი (დამცინვად). გამირულად?
ტბაში დახბრჩო!

დიეხა. ტბაში?

სიენი. ბრძოლის დღეს ძალიან
ცხელია. ისიც კი დაავიწყდა, ცურვა
რომ არ იცოდა. ტბაში ჩაიხედა და...

დიეხა. რაც იყო, იყო! ახლა რა-
ღას გახდები!

სიენი. ოცდასამი წელია ეგრე
ვარ... მარტოცა... ჩემს გასაკვირს ვინ გაი-
გებხს!.. შენ გგონია, ადვილია ოცდასამი
წლის მარტოობა და იმ კაცის სურათის
ცქერა, ტბაში რომ დაიხრჩო?

დიეხა. მე რაღა ვქნა, მე... შენ
ფული მინც ვაქვს!

სიენი. ფული?! შეილი რომ არ
მეხმარებოდეს, ამ ოთახიხ ქირაბაც ვერ
გადავიხდიდი.

დიეხა. მე კი არც დამხმარე მყავს.
შენ — შეილი, პენსია... გენერლის ქვრი-
ვიც ხარ... ომში გამირულად დაღუპული
გენერლის ქვრივი. მე კი... ჩემი ქმარი
ერთი ხაცოდავი მოხეტლე იყო.

სიენი. სამაგიეროდ, ახალგაზრდა,
ტანადი...

დიეხა. ვერც დაბერდა, ახალგაზრ-
დამ გაფჟიკა ფეხები! ახლა რაღა აზრა

აქვს, ახალგაზრდა იყო თუ ბებერი?
სიენი. არა, არა, ახალგაზრდა ქმარს
რა სჯობია!

დიეხა. სულ სამი თვე შეგაქვს თუ-
თაღ, ამ სამს კიდევ ერთი თვე გამოაკე-
ლი.

სიენი. ეგ რატომ?

დიეხა. ყოველ მესამე ღამეს მო-
რიგეობა უწევდა. თქვენ კი სულ ერ-
თაღ...

სიენი. ჩვენ რა... თვრამეტი წლის
გავთხოვდი, ორმოცდახუთისა დაექვრი-
დი, ესე იგი...

დიეხა. ბიჭო ხომ მოასწარი! ჩვენ
მაგის დროც არა გექონდა. (ამოიოხრა.)
ეჰ! აბა, დღე როგორ დაღამდება, რომ
არ მახსოვდეს.

სიენი. მეც ეგრე არა ვარ? (ახალ-
გაზრდა ქალის პორტრეტზე მიუთითებს.)
შებედე, რა გოგო რას დავემსგავსე!

დიეხა. ან ახლა რა გვირს?

სიენი. ეს სურათი ქორწინების ერ-
თი კვირის თავზე გადავიღე. ახლა სამოც-
დარვისა ვარ...

დიეხა. მაშინ თვრამეტი წლის ლა-
მაში გოგო იყავი, ახლა კი სამოცდარვა
წლის ლამაზი ქალი ხარ.

სიენი (გასარებული). მართლა? (მე-
უღლის პორტრეტზე მიმართავს.) გემისხ?
შენი წასვლის შემდეგ მე კაცს არ გავ-
კარებვივარ.

დიეხა. არც მე.

სიენი. კი, მაგრამ ეგ წერილები...

დიეხა. რას ამბობ, შენგან ამას არ
ფიქლოდი.

სიენი. სასიყვარულო წერილებს
რომ ლეხულობ!.. აბა, მე რას მიკითხავ?
დიეხა. ისინი მწერენ, მე ხომ არა
ღწერ? კაცებისაგან ბევრ წერილს ვო-
დებ, მაგრამ არახოდებს არ ვპახულობ. გუ-
შინაც მივიღე.

სიენი (დაინტერესებული). სასიყვა-
რულო წერილი?!

დიეხა. (მედიდურად). აბა!

სიენი (მერით). რა იღბალი გაქვს! მე კიდეც ერთი, აი, ერთი წერილიც არ მიმიღია. გენერალსაც კი არ გამოუგზავნიას წერილი!

დიეხა. მე უოველთვისაც მწერენ, მაგრამ...

სიენი. მასუხს რატომ არ უგზავნი?

დიეხა. რა არის აქ გაუგებარო... იმიტომ რომ ისინი ერთობიან.

სიენი. ყველა? ყველა ეგეთია?

დიეხა. არა, ყველაზე ამას ვერ ვიტყვი... ზოგიერთი სერიოზულ წინადადებებსაც იძლევა... (კეკელსაც.) ზოგი კი უბრალოდ არ შემეფერება...

სიენი. გუშინ რა წერილი მიიღე?

დიეხა. ორ-სამ სასიყვარულო წერილს უოველ კვირაში ვღებულობ.

სიენი. სხვადასხვა კაცისაგან?

დიეხა. აბა ერთსა და იგივე კაცს უოველთვის უარს ვერც ეტყვი, ქალისა და კაცის ურთიერთობაში უცებ იცვლება უველაფერი.

სიენი. წამიკითხე რა!

დიეხა (კეკელსაც). შენ სულ მტრე მეგვეწები. ახე გაინტერესებს?

სიენი. გახსოვს, ამასწინათ ერთი პენზიონერი პროფესორის წერილი რომ მიიღე? რა ვნება იყო შიგ! (გულზე ხელს დაიდებს) ღმერთო!

დიეხა. იმას ხომ უარი მივწერე.

სიენი. მაგრამ მე მომეჩვენა, რომ ის შენზე ახალგაზრდა იყო. თერძს ხომ იმიტომ უთხარი უარი, რომ შენზე ახალგაზრდა იყო?

დიეხა. არა, ჩემო კარგო, თერძს უარი იმიტომ ვუთხარი, რომ თერძი იყო! თერძი ვინ მიგვლია! რა არის ეგ შენი თერძი! თერძი!

სიენი. კაპიტანს? რა წერილებს მწერდა!

დიეხა. კაპიტანს ცოლად როგორ გავყვები! ქმარი მუდამ ცოლის გვერდით უნდა იდგებ. ზღვებსა და ოკეანეებში ვეძებო? მე ეგეთი ქმარი არაფრად მჭირდება.

სიენი. წამიკითხე რა... გუშინდელი წერილი წამიკითხე!
დიეხა (კეკელსაც). სხვადასხვა იყო!

სიენი. არა, არა, ახლა წამიკითხე! დიეხა. თან არა მაქვს. შემოდი ჩემთან, იქ წამიკითხავ.

სიენი. შენ უოველთვის ასე ლაპარაკობ, მერე უბიდან ამოიღებ. მიდი რა...

დიეხა. რაზან არ მეშვები... (უბიდან წერილს ამოიღებს. სათვალეს მონივრებს და კითხვას იწყებს.) არა, არა, არა... ეს ხომ გუშინ წამიკითხე.

სიენი. ესეც წამიკითხე, მერე რა მოხდა!

დიეხა (კითხულობს). „ჩემო ანგელოზო!“

სიენი. რაო, რაო? ჩემო ანგელოზო? ამას ვის წერს.

დიეხა. ვის უნდა სწერდეს! მე!

სიენი. ხო, კარგი, წამიკითხე!

დიეხა (განაგრძობს კითხვას). „ჩემო ანგელოზო. მაქვს რა იმედი თქვენი ჩემდამი კეთილგანწყობისა, ქედმოადრეკილი გემუდარებით მამაკითხთ ასეთი სითამამე. უნდა გავბედო და ამ წერილით გამოგიცხადოთ ჩემი ყველაზე გულითაღი გრძნობები“.

სიენი. რა კეთილშობილურია!

დიეხა (განაგრძობს წერილის კითხვას). ჩემო სიცოცხლე, მინდა უშიშრად გავიმხილოთ ჩემი თქვენდამი გრძნობა: დავინახეთ თუ არა, მივხვდი, რომ დღეიდან ჩემი ცხოვრება სრულიად სხვაგვარ სახეს მიიღებს. იმ ღამეს ჩემს დღიურში ჩავწერე. „ვინ იცის, რას მიმზადებს ბედი“.

სიენი. რა გრძნობიარე გული აქვს, რა კეთილშობილური მერე, მერე?

დიეხა. ეს რა არის... აი, ეს წერილი რომ წამიკითხე, სულ დაკარგავ ღელას! (უბიდან წერილს ამოიღებს.) ღრმადმატიცემულო ქალმატონო, წუხელ მარედი ღამე თქვენს სახლს ვუტრიალებ-

დი. ის ბადრი მთვარეა მოწმე, რომ ჩემი გული ძვრდა, ვითარცა გული ოცი წლის ჭაბუკისა. გამთენიის ხანს კი უფრო ვუგდებ გონების კარნახს და ჩემი გრძნობები აი, ამ ქალაქს გავანდო...

სიენი. ყველაფერი ისეა, როგორც რომანში. სამოცდარვა წლის ქალი ვარ და ასეთი წერილი არასოდეს, არასოდეს არ მიმიღია.

დიეხა (ბრაზით). ყოველი ფეხის ნაბიჯზე ნუ გაიძახი სამოცდარვა წლის ვარო. ჩვენს უბანში კაცი არ ღარჩა, შენი ასაკი რომ არ იცოდეს!

სიენი. მე ჩემი ხნოვანება არასოდეს დამიმალია.

დიეხა. მერედა, ვინ გითხრა, დამალეო. მაგრამ, რა საქიროა, ყველას და ყოველ წუთს გააგებინო, რამდენი წლისა ხარ! დუქანში ორასი გრამი ყველის საუიღლად შედიხარ და ჭერ იმას იძახი, ამდენი და ამდენი წლისა ვარო.

სიენი. სხვებივით რატომ უნდა დავმალო?

დიეხა. მაგით რისი თქმა გინდა? სამოცდაათის მეც კი ვარ, მაგრამ...

სიენი. სამოცდაათის? (იციანის)

დიეხა. რას იცინი?

სიენი. არაფერი, არაფერი.

დიეხა. მითხარი, თორემ...

სიენი. სამოცდაათის ხომ სამი წლის წინათ იყავი?

დიეხა. მამარჩემს უნდოდა ადრე გავეთხოვებინე. ამიტომ სამი წელი მომიმატა.

სიენი. ამომარჩეველთა სიაში სამოცდაცხრა წლისა ხარ, დაბადების მოწმობაში — სამოცდაცამეტის, თვითონ გაიძახი სამოცდაათისაო...

დიეხა. ქალმა არხად და არასოდეს არ უნდა გაამხილოს თავისი ასაკი. ყველაფერი თავდაყირა უნდა დააყენოს. სასამართლოში სხვა ამბავია, აქ სიმართლეს ვერსაც გაქცევი.

სიენი. რა ვქნა, არავის სჯერა, რომ სამოცდარვა წლის ვარ. ყველას მეთისა

ვგონივარ. ამიტომ გავიძახი ამდენი და ამდენი ხნისა ვარ-მეთქი. სამოცდარვა წლისა ვარ-მეთქი, რომ ვამბობ, რომ წაღწეულად იღიმიებთან, ტუჩებს იბრიცავენ.

დიეხა. უურადღებებს ნუ მიაქცევ. გაცილებით ახალგაზრდად გამოიყურები. სიენი (სიხარულით შესძახა). მართლა? რამდენი წლისა ვეგონები?

დიეხა. ძალიან, ძალიან ახალგაზრდაულად გამოიყურები, მაგრამ თუ კარგად წახივამ, კარგად მოირთვები, ჩემზე ახალგაზრდაც კი ეგონები კაცს.

სიენი. შენ ხომ მაინც იცი, რამდენი წლისა ვარ.

დიეხა. რასაკვირველია, რასაკვირველია... აბა რა! ახლა შენი ქორწინების ორმოცდაათი წლისთავია, თვრამეტი წლისა გათხოვდი, ასე რომ, სამოცდარვა წლისა ხარ.

სიენი (ფიქრიანად). რა საოცარია, გენერალი ცოცხალი რომ იყო, ქორწინების დღე არასოდეს არ აღგვიინიშნავს. (პორტრეტს.) რატომ, რატომ გაიქცევი ასე ადრე?

დიეხა. საღამოს მოვუღბინოთ. მეც გემრიელ რაღაცეებს ვამზადებ (უცებ წამოხტა, თავზე ხელი შემოიკრა.) ვაი, ვაი! ქვები ცეცხლზე დავტოვე, ყველაფერი დაიწვებოდა. (გარბის).

სიენი (მისძახის). მალე მობრუნდი!

დიეხას ხმა. დავხედავ და ახლავე აქ გავჩნდები.

სიენი რადიოს ჩართავს. საესტრადო მუსიკას გადმოსცემენ. სარკეს მიუახლოვდება. ფერ-უმარისს წახივამს. კედელზე კაკუნი. სიენი რადიოს ხმას დაუწევს. ქალბატონო სიენ!

სიენი. დაიწვა?

დიეხა. არა, დროზე მოვუსწარი!

სიენი. რაღას ელოდები?

დიეხა. ახლავე, ახლავე!

სიენი. დროზე!

რადიოს ხმა მოუმატა. კვლავ ისმას მხიარული საესტრადო მუსიკა. სიენი ცდილობს მუსიკის ტაქტს ფეხიც ააყო-

ლოს. მუსიკა მოულოდნელად წყდება. სიენი ერთ ადგილს მიეყინა. მოისმის დიქტორის ხმა: „პატივცემულო რადიომსმენელებო! ახლახან მიღებული ცნობების თანახმად, მკვლელობა, რომელიც აგერ უკვე ორი კვირაა ჩვენს ქალაქში დაძრწის და რომელსაც ამაოდ დაიძებს პოლიცია, ამ დღით კიდევ ერთი, რიგით მეოთხე ბოროტმოქმედება ჩაიდინა. ბოროტმოქმედის ხელწერა ადასტურებს, რომ ოთხივე მკვლელობა ერთმა ადამიანმა ჩაიდინა. ბოროტმოქმედი თითქოსდა გაზის მრიცხველისა და მოწყობილობის შემოწმების მიზნით შედის მარტოხელა ქალების ოჯახებში. იარაღის მუქარით აუბატიურებს მათ, მერე კი ახრჩობს. მხოლოდ ორმა ქალმა მოახერხა ხელიდან დასხლტომოდა დამნაშავეს. როგორც ისინი ამბობენ, ეს არის მალა-მალაი, მხარბუქიანი, შავგვრემანი, ლურჯთვალეა ადამიანი, რომელიც ხმადაბლა, ერთობ სასიამოვნო ხმით ლაპარაკობს. ბოროტმოქმედი დაახლოებით ოცდაათი წლისაა. სიკვდილის კლანჭებს გადარჩენილი ქალების ჩვენების მეოხებით, შედგენილი იქნა ბოროტმოქმედის სიტყვიერი პორტრეტი. ახლა კი, კვლავ გთავაზობთ მუსიკას“. შეშინებული სიენი რადიოს გამორთავს. ზარი. სიენი კარისაკენ გაემართება, მიაყურადებს. ზარი. სიენი სარკის წინ დადგება, სახეზე პულარს ვადაისკამს, ტუჩებზე — პომადას. ზარი. სიენი კიდევ ერთხელ შეათვალერებს თავის თავს სარკეში და კარს ადებს. შემოდის დიეხა. სიენი გუნებაწამხდარი მიმართავს დიეხას.

აა... შენა ხარ? ღმერთო!

დიეხა. შენ უცხოხ ელოდი?

სიენი. არა! მე მეგონა, გაზეთები მოიტანეს.

დიეხა. გაზეთები კიდევ არ მოუტანიათ?

სიენი. ჩემთან — არა.

დიეხა. მაშ, არ გინახავს? (გაზეთს გადაუშლის.) შეხედე, შეხედე, რა ხდე-

ბა! აი, რა უბედურებაა ჩვენს თავს. ჩე-
დავ? დამნაშავის პორტრეტსაც ვეხუტებო
დავენ.

სიენი. ჰო, ახლახან რადიომაც გადმოსცა. თურმე მარტოხელა ქალებს ირჩევს.

დიეხა (მღელვარების დაფარვას ცდილობს). ღმერთმა დამიფაროს, ღმერთმა დამიფაროს.

სიენი. შორს, შორს ჩემგან!

დიეხა. რომ მოვიდეს?

სიენი (ყურადღებით აკვირდება გაზეთში დაბეჭდილ პორტრეტს). ისე, კაი ბიჭი კი ჩანს.

დიეხა. ძალიან ახალგაზრდაა.

სიენი. ვაჰ, ვაჰ, ვაჰ... ღმერთმანი მებრალეა. ჩვენი ქალების გადაშკადე, მებრალეა. მაინც რას უშვრება ქალებს?

დიეხა. ნუ, რას უშვრება... ვერ მიხვდი?

სიენი (მოუთმენლად). ვერა.

დიეხა. რეკავს ზარს და ამბობს, მე გაზის სამსახურიდან ვარ. მრიცხველისა და მოწყობილობათა შესამოწმებლად მოვედი.

სიენი (მოუთმენლად). მერე?

დიეხა. შედის ოთახში.

სიენი (ძალიან ნუ გააგრძელო, ისმის მის ინტონაციაში). მერე, მერე!

დიეხა. როგორც კი დარწმუნდება, სახლში არავინ არის, ქალს ისა... ისა... იმას უშვრება... აი... (ყესტიკულაციით).

სიენი. რას? ეს რა არის?

დიეხა. ნამუსს ხდის.

სიენი (ინტერესით). რას მელაპარაკები!

დიეხა. მერე კი ახრჩობს.

სიენი. ეს რაღად უნდა!

დიეხა (აღშფოთებული). გაიგებ? მაგათსას რამეს გაიგებ? ქალი გინდა? კი ბატონო, ვინ გიშლის, მაგრამ ეს დახრჩობა რაღაა, რატომ, რისთვის!

სიენი. არა მჯერა!

დიეხა. რა არ მჯერა?

სიენი. ის, რომ ქალებს ჯერ ისა...

რა ჰქვია... და მერე ახარობს. რატომ უნდა დაახაროს?

დიეხა. ეგრეთ, ხომ ხედავ?

სიენი. როდის იყო გაზეთებში სი-მართლეს წერდნენ!

დიეხა. ეგრე რომ იყოს, პოლიცია რატომ დაეძებს?

სიენი. იქნება, კიდეც დაახარო ვინმე, მაგრამ მჭერა, მაგ ბიჭის ბრალი არ იქნებოდა, ალბათ, იმ ქალმა გააწვავა! რა იცი, ქალებმა რა სივლახე გაუკეთეს.

დიეხა. მართალი ხარ, ალბათ, სხვა გზა აღარა ჰქონდა... ქალებმა აიძულეს. ისე კაცმა რომ თქვას, რა მნიშვნელობა აქვს შენი სიკვდილით მოკვდები, თუ ვინმე დაგახარობს? ჩვენ, ქალები ზოგჯერ ისე აუფრევთ ხოლმე...

სიენი. იქნებ, იმიტომ ახარობს რომ დაბეზლების ეშინია?

დიეხა. ეგ დაბეზლება კიდეც რაღა ოხრობა! მაგ ხაქმის გამო კაცის დაბეზლება იქნება? მე რომ ეგ ამბავი მომივიდეს, ზმანაც არ ამოვიღებ...

სიენი. მეც!

დიეხა. შენ ერთ ამბავს ასტებ. შენ სხვა ხარ.

სიენი. როგორ მეშინია? (მოჩვენებითი შიშით.) კარზე რომ მომადგეს?

დიეხა (თითქოს ეშინია). ღმერთო!. ეგ ამბავი რომ წავიკითხე, ლამის ამპაქანკალა, ამიტომ გამოვიქეცი შენთან.

სიენი (ოცნებით.) ერთი ცნახოთ და მოვიდეს.

დიეხა. რომ მოვიდეს, როგორ მოვიქცეთ?

სიენი. რა უნდა ვქნათ? ყველაზე უკეთესი ის იქნება...

დიეხა. მაღირსე ქალო, ამოიღე სმა.

სიენი. არაფერიც არ უნდა ვქნათ. აი, ეს არის ყველაზე გონივრული. როგორც იტყვიან, წუაროს დაწაფებულ ცხოველს ხელი არ უნდა შეუშალო. ჩვენც ეგრე მოვიქცეთ. რაც სურს, ის გააკეთოს... ჩვენ რა...

დიეხა. მართალი ხარ, რაც უნდა ის მოიმოქმედოს...

სიენი. ბოლოკი ხომ მერე ხარ... მერე რედ ამოხვიდე!

დიეხა. მოვა კი?

სიენი. რას გაიგებ. იქნებ, მოვიდეს კიდეც.

დიეხა. შენ ის მითხარი, რატომ არ უნდა მოვიდეს?

სიენი. დაჭეი ჩემო კარგო, დაჭეჭი. მოდი, ყველაფერი კარგად მოვიფიქროთ.

დიეხა (დაჭდება). ვაი, ვინ იცის, რა დღე გველის.

სიენი. თუ არ მოვიდა?

დიეხა. არც ეგ ივარგებს.

სიენი. ჩვენ სხვა გზა არა გვაქვს — ძალიან რბილად და თავაზიანად უნდა შევეგებოთ, თუ ასე მოვექცევით, სიცოცხლეს გვაჩუქებს.

დიეხა. გაზეთები არაფერს წერენ იმაზე, თუ რას ერჩის ქალებს. რატომ ახარობს.

სიენი. ღმერთო ჩემო... რა გაუგებარი ხარ... ქალებისგან რა უნდა უნდოდეს.. ვერ ხვდები?

დიეხა (ოცნებით). რამდენი ხანი გავიდა...

სიენი. რაზე ამბობ?

დიეხა. ოცდაშვიდი... ოცდაშვიდი წელი გასულა... აღარც კი მახსოვს, როგორ...

სიენი. შენ გგონია, დავავიწყდა?.. იმავე წაშს ყველაფერი გაგახსენდება.

დიეხა. მართალი ხარ... ყველაფერი უცებ მოგავიწყდება... (გაზეთს ააღებს, ამოიღობრებს.) მოსულაო, მხარბეჭიანი, კარგი შესახედავი. ნახე, ნახე, ლომია, ნამღვილი ლომი.. ჩემი ქმარი კი პატარა იყო, მოცუტყუნული. ეს შავგერემანია, ჩემი ქმარი ქერა იყო, თვალები ცისფერი ჰქონდა. (ბორტბოქმედის პორტრეტს სევდიანად დასცქერის.)
სიენი. ჩემი ძვალმსხვილი და მკაცრი ვენერალი იყო. არასოდეს არ ყვი-

როლა, მაგრამ ბრახიანად ახველებდა ხოლმე. ის რომ ხველებას დაიწყებდა, ჭარისკაცებს მუხლები უკანკალებდათ. ოცდაათი წელი გავიდა, მაგრამ მისი ხველება ღამღამობით ახლაც ჩამესმის ყურში.

დიეხა. მე კი ისიც არ მახსოვს, ჩემი კაცი ახველებდა თუ არა. დაბალ-დაბალი იყო, ჩასუქებული, ქერა და ანგელოზივით სანდომიანი.

სიენი. ზოგჯერ ასე მეჩვენება, რომ კარს მიღმიდან მისი ხველება მესმის. კარი გაიღება და... (პორტრეტს შესტყერის.) შემოვა ჩემი მომლიმარი ქმარი. (კარდიდან გამოიღებს მანუკენს, რომელსაც თერძები ხმარობენ. მერე გენერლის მუნდირს, შარვალს, წითელი ლამპასები რომ ჩაჰყვება. ყველაფერ ამას მანუკენს წამოაცემს, თავზე ქუდს დაახურავს, ქვევით კი ჩექმებს დაუღებებს. მანუკენი ოთახის შუაგულში დგას.) შემოვა, მომიახლოვდება, კიდევ ჩაახველებს (ჯერ მუნდირის სამხრეებს ეალერსება, მერე მუნდირს მიეკვრება. ეკელუტობს.) ამდენ ხანს სად დამეკარგე, ჩემო დიდო გენერალო? (მუნდირის სახელო მხარზე გადაიდო.) მომეხვიე. მომეხვიე ჩემო კარგო. შენს ფიხოს არ უნდა მოეხვიო? (დიეხა სახეზე ხელებს აიფარებს და ისე ადევნებს თვალს სიენის მოქმედებას.) მაკოცე, მაკოცე, ბიჭო, რა მოგივიდა, ჭერ კარგად მომეხვიე...

დიეხა. ჰო... ჰმ...

სიენი. რა იყო?

დიეხა. მე წავედი.

სიენი. შენ შინაური ხარ, ამიტომ არ გერიდები.

დიეხა. იქნება გენერალს ერიდება?

სიენი. მოსარიდებელი რა არის? ღამღამობით მარტოობისაგან სული რომ მხდება, ეს მუნდირი ლოგინში მიმაქვს და გვერდით მივუწვები ხოლმე.

დიეხა. ჩექმებიც?

სიენი. ყველაფერი, ყველაფერი... მე ხომ მაგის გარდა კაცი არა მყოლობდიეხა. დრო გარბის... სიბერე... სიენი (აწყვეტივნებს). აბა... ლაპარაკია განა ჩემზე ვინმე იტყვის ბერაო?

დიეხა. არა... არა! მე მაგის თქმა სულაც არ მინდოდა. დრო მაინც თავისას შვრება!

სიენი. იცი, რა მკერდი მაქვს? პატარა გოგო გეგონები!

დიეხა. მეც ასე არა ვარ?

სიენი. ისე ძლიერ მიმიკრავდა მკერდზე, რომ...

დიეხა. მოგენატრა?

სიენი. ძალიან. არ უნდა მომნატრებოდა?

დიეხა. (ამოიხორა). მეც მუდამ თვალწინ მიდგას ჩემი კაცი, მაგრამ არ შეიძლება მხოლოდ მოგონებებით იცხოვროს ადამიანში.

სიენი. აბა, სხვა კაციო?

დიეხა. არა, სხვა კაცი მე არ მყოლია.

სიენი. დაბერდი!

დიეხა. ვინ დაბერდა. მე? კაცები კუდში დამსდევენ. იცი, რამდენ სასიყვარულო წერილს ვდებულა? გაგიუღები. რომ გაიგო, გაგიუღები, მაგრამ...

სიენი (აწყვეტივნებს). ვიცი, ვიცი, ყველას უარს ეუბნები.

დიეხა. ხო, ეგრეა, უარს ეუბნები.

სიენი. აბა, შენ რომ იცოდე, მე რამდენი თაყვანისმცემელი მყავს... მაინც რა ამბავია, რამდენი არიან... არცერთს თვალს არ ვუშარავ...

დიეხა. თაყვანისმცემლები მეც ბევრი მყოლია.

სიენი. ფლირტი სხვა საქმეა. ეგ კი არა, ერთმა ჩემმა თაყვანისმცემელმა (ზარი. სიენმაც და დიეხამაც, უცებ, მოულოდნელად გაიკმიდეს ხმა. მღელვარებამორტულები მიდი-მოდიან ოთახში) ვაი, რა მეშველება, ის არის? მე რომ სახლი

არ დამილაგებია! (ოთახის მილაგებას იწყებს, მექანიკურად მოძრაობს.)

დიეხა (ხმადაბლა). ის არის!

სიენი. შენც ასე გგონია?

დიეხა. მოვიდა, ხომ ხედავ, მოვიდა! იქნებ, შენი პოპადა მათხოვო?

სიენი. ორ ქალს ერთად რომ დინახავს, გაიქცევა. ეგ ხომ მარტოხელა ქალებს დაეძებს.

დიეხა (სარკის წინ ტუჩებზე პომადას ისმევს). ჰოდა, არ დავგახრჩობს? იქნებ, არ გაიქცეს?

სიენი. შენ იცი, კაცები რა მორიდებულნი არიან? (ნერვიულად.) მომეცი ეგ პოპადა!

დიეხა. თუ შენ გგონია, რომ შეიძლება, ჩემს გამო გაიქცეს, დერეფანში ან სამწარეულოში დავიშალები.

სიენი. არავითარ შემთხვევაში!

დიეხა. აბა, დამახრჩობსო!

სიენი. მიდი, კარი არ გავუღოთ.

დიეხა (გაბრაზებული). ეს იმიტომ, რომ მე ვარ აქ?! მარტო რომ იყო, ხომ გაულებდი!

სიენი. მაინც მეშინია.

დიეხა. საშიშია, აბა, რა! ერთი შემოსხედე, ხელ-ფეხი სულ მიკანკალებს. (ზარი.) მიდი გააღე. უხერხულია, ნუ ალოდინებ.

სიენი. შენ რომ ისევ აქა ხარ!

დიეხა. როგორც კი შემოვა, ისე გავიპარები, ვერაფერს გაიგებს.

სიენი (კეკლუცობს). ჩიტივით მიფრთხილებს გული.

დიეხა. თუ ის არის, კედელზე დამიკაკუნე. ფანჯარას გავაღებ და ხალხს შევეყრი. მიშველეთ-თქო!

სიენი. რას ამბობ, რატომ უნდა იუვირო. დაფრთხება!

დიეხა. მაშინ მე თვითონ შემოვირბენ.

სიენი. კი ბატონო, ეგრე იყოს. მაგრამ უცებ კი არ შემოვარდე, ცოტა ხანი დააცალე კაცს, იქნებ, რა უნდა.

დიეხა. ჩემს მოხვლამდე არ წავიდეს... გამოვლაპარაკე... რამე უთხარო.

სიენი (ოცნებით). იქნებ, სულაც აქ დარჩეს? იქნებ, არსადაც წავიდე? (ზარი.)

დიეხა. მიდი, გაუღე.

სიენი (კარის გასაღებად მიდის). ვინ არის?

ხმა. გაზეთები მოგიტანეთ.

დიეხა. ფუი! რა დროს გაზეთები იყო, ახლა!

სიენის ხმა. როგორ შემაშინე, რა ამბავია, ასე რა გაუვირებს.

დიეხა მანეკენს უახლოვდება. სამხრებებს ეალერსება, მუნდირს მიეკვრება და გაირინდება. სიენს გაზეთები შემოაქვს. უხმოდ და ბრაზით მიაჩერდება მუნდირსმიკრულ დიეხას, ახველებს, გაზეთებს სკამზე დაყრის.

სიენი. ამას კი არ ველოდი შენგან, ამას ნამდვილად არ ველოდი.

დიეხა (დამნაშავეს ინტონაციით). რა მოხდა?

სიენი. აქეთ მეკითხები? გრცხვე-ნოდეს!

დიეხა. ასეთი რა ვქენი?

სიენი. კაცებისაგან ამდენ წერილს იღებ, კიდევ არ გყოფნის?

დიეხა. შენ რა ექვიანი ყოფილხარ! მე აქ აღარ გავჩერდები.

სიენი. კიდევ აქეთ შეღავები? წადი, წადი, გამეცალე!

დიეხა. ფეხები გამიხმეს, თუ ამ სახლში შემოვიდე!

სიენი. ნუ შემოხვალ, არც არის საჭირო!

დიეხა. მიდი, მიდი, ჩაეხუტე მაგ შენს მუნდირს! იმასაც ვერ ამჩნევ, რომ ჩრჩილმა შექამა... ჩექმებიც არ დაგვიწყდეს!..

სიენი. შენ ხომ ეგეც არ გაქვს, საცოდავო!

დიეხა. ძალიანაც მჭირდება! ერთხელაც რომ დავიქნიო თითი, იცი რამდენი გაჩნდება?! მე მივდივარ!

სიენი. რაღას უღებხარ? (დღეხა გავის. კარს ძლიერ გაიჭახუნებს. მანეკენა.) კუზინას სამარე გაასწორებს. არ გრცხვენია? რომ არ მომკვდარიყავი, დღეს ოთხმოცდათხუთმეტი წლისა იქნებოდი. კიდევ აქეთ-იქით გაგიბობის თვალნი! (პორტრეტს მიუბრუნდა.) სირცხვილი აღარ იცი? მეგობარი დამაკარგვინე, სხვა ვინა მყავს? (კედელს მიუახლოვდება. აკეუუნებს.) დიხა! დი-ე-ხა! ხმა გამიცო ჩემო კარგო. (კედელს ყურს მიადებს.) ხომ ვიცი, რომ ოთახში ხარ! შენი ფეხის ხმა მესმის. აღარ გიბრაზდები, დიხა... (მუდარის ინტონაციით.) დიხა, დიხა! (ხმას აუწევს.) განა ასეთი რა გითხარი, დიხა! შენი გაბრაზება სულაც არ მინდოდა. მაპატიე, თუ გაწყენინე, მაპატიე! შენი რა ბრალია ყველაფერი იმის ბრალია, იმ ოთხმოცდათხუთმეტი წლის გენერლისა. ასეთია, დაბერდა და მაინც ქალები უნდა! სულ ასეთი იყო! სახლში ახალგაზრდა მსახური ვერ მომყავდა! გასაქანს არ აძლევდა! შემოდი რა, დიხა, შემოდი! გესმის? მე ხომ ვიცი, შენ ახლა ოთახში ხარ და მისმენ! (მტკარით.) თუ ახლავე არ შემოხვალ, ჩემი ფეხი არ იქნება მანდი მარტოობაში ამოგხდება სულნი ერთმანეთს შეეყურებო. სხვა ვილა გყავს! გამოდი რა, ნუ მარტოობ! (თითქოს ცუდად გახდა.) ვაი, ვაი, გული! (კენესის.) არ მოხვალ? არ მინდა, არ მოხვიდე, მარტო მოვკვდები! (ხმამალა.) ვკვდები, მიშველეთ!

დიეხას ხმა. შენ რა, მართლა ცუდადა ხარ? მოვდივარ!

სიენი. მივდივარ, გემშვიდობები!

დიეხას ხმა. თუ ახლა მატყუებ, იცოდე, შენთან არასოდეს არ შემოვალ!

სიენი. ალაპს გეფიცები... ვეცემი...

დიეხას ხმა. მოიცა, მოიცა, ნუ დაცემი!

სიენი ტახტის გვერდით, ტუმბოზე ოდეკალონსა და წამლებს დალაგებს. იქვე დადგამს წყლით სავსე ჭიქას. მი-

ღე კარის გასაღებად. დიეხასთან ერთად ბრუნდება. ტახტზე დაწვეება და საფეთქლებზე ოდეკალონს ისევამს.

დიეხა. რა მოგივიდა? ინერვოზული სიენი. არა, არა, ისეთი არაფერი...

დიეხა. თხუთმეტი წელია ერთიმეორის მეგობრები ვართ... ერთმანეთს არ უნდა გავუბრაზდეთ!

სიენი. განა მე გაგიბრაზდი. შენ ხომ კარგად იცი — ამ სახლში შენს გამო გადმოვსახლდი. ნათესავებივით ვართ...

დიეხა. ერთი დღეც რომ არ გნახო, ან შენი ხმა ვერ გავიგონო, რაღაც მაკლია!

სიენი (წამოდგება). გული ისე მომიკვდა, ჭერ გაზეთებიც არ გადამიშლია. (გაზეთებს გადაშლის. ბოროტმოქმედის პორტრეტს დახედავს.) ვაი!

დიეხა. რა მოხდა?

სიენი. როგორ ჰგავს ჩემს ქმარს ჰგავს. აი, ასეთი იყო ახალგაზრდობისას. მუნდირი რომ ჩააცვა, ნამდვილი მწერალი იქნება!

დიეხა (გაზეთს დააქვერდა). რა საოცარია, ზედგამოჭრილი ჩემი ქმარია? წავალ, ჩემს ოთახში ვიქნები, რომ მოვიდეს და შენ არ დავხვდე, უხერხულია. შეშინდაო, იფიქრებს.

სიენი. თუ მოვიდა, რას იზამ? დამიკაუნე და პოლიციაში დავრეკავ.

დიეხა. არა, არა, უცებ არ დარეკო. დავაცალოთ ადამიანს, რა უნდა, რისი სურვილი აქვს.

სიენი. კი, ბატონო, ეგრე იყოს! (დუმილი.) რომ იცოდე, როგორ მეშინია?

დიეხა. უცებ რომ მოინდომოს შენი დახრჩობა და კედელზე დაკაუნებაც ვერ მოასწრო?

სიენი (გასაღებს აწვდის). გასაღები შენთან იყოს. როგორც კი დავიფიცებ, შემოირბინე. ყურადღებით იყავი!

დიეხა. აი, ეს ცნობა თუ წაიკითხე? (კითხულობს გაზეთში.) „გუშინ საქალაქო ტაქსის ერთ-ერთმა მძღოლმა

ახალგაზრდა ქალი ტყეში გაიტაცა და გააუპატიურა“.

სიენი. ტყუილია ავარიასი სამჭერ მიხეც ვჯდები ტაქსში და ტყეში ჭერ არავის გავუტაციავარ.

დიეხა. მართალი ხარ მეც რამდენჭერ ვმჭდარვარ, მაგრამ... ჩვენი მძღოლები ძალიან წესიერი ხალხია. (სიენი სარკესთან მიდის. პუდრსა და პომადას ისმევს). შენ დღეს ძალიან იპრანჭები. რა მოხდა?

სიენი. მე ძალიან დიდ ოჯახში გავიზარდე. ჩვენს სახლში ბევრი ხალხი იყრიდა თავს — ჩვენც ბლომად ვიყავით და არც სტუმარი გვაკლდა... ყოველი დღე საწიემო იყო. მუსიკა, მხიარულება. ქმართან კიდევ უფრო მეტი სტუმრიანობა, მხიარულება და მუსიკა. დღეში რამდენიმეჯერ ვიცვლიდით ტანსაცმელს, ვისვამდით ფერუმარისს, ვმღეროდით და ვცეკვავდით. მერე მარტო დავრჩი, ამდენი ხანი გავიდა და მარტოობას ვერ მივეჩვიე. სულ მგონია, რომ სადაცაა დაიწყება ადრინდელი მხიარული ცხოვრება. ამიტომ ვდგევარ ხოლმე სარკის წინ, წარსული და იმედი ჭერ კიდევ ცოცხლობს ჩემში.

დიეხა. მეც მგონია, რომ ადრინდელი ცხოვრება მობრუნდება.

სიენი. მაშ, მე რაღად მეუბნები. რატომ იპრანჭებიო.

დიეხა. შენს ასაკში უხერხულია!

სიენი. ასაკი რა შუაშია?

დიეხა. იქნება მართალი ხარ. თუმცა, მე ფერუმარილი არ მიყვარს.

სიენი. გიყვარს, მაგრამ ძუნწი ხარ, ფულს ზოგავ. არ მახსოვს, თუნდაც ფრჩხილების ლაქი, ან პომადა გეყიდოს.

დიეხა. არა, არა, სიძუნწე რა შუაშია! უბრალოდ ფული არა მაქვს. ამიტომ ტურნებსა და დაწვებს კამფეტის ქაღალდით ვიღებავ, წარბებს კი...

სიენი (არც უსმენს). იმც არაა და ამიტოვე, არც პუდრი და არც ფრჩხილების ლაქი. აკი შემოხვლიანაწვე მოხვო.

დიეხა (უხერხულად). ვინაა ვარ, მეტად არცა გთხოვ.

სიენი (ახალგაზრდა ქალის პორტრეტს შესცქერის, ამოიხრებზს). მორჩა, ახლა აღარაფერი შეგეცვლის, აღარაფერი! ჭერ იმ სურათს შეხედე, დიეხა და მერე მე შემომხედე!

დიეხა (ჭერ სურათს შეხედავს, მერე სიენს). აჰა, შევხედე! მერე რა მოხდა? სულაც არ გამოცვლილხარ, ისევ ისეთივე ლამაზი ხარ. წავედი. საღამოს შემოვალ და ნახავ რა გავაკეთე შენი ქორწინების წლისთავის გამო.

სიენი. მადლობელი ვარ.

დიეხა. უცებ რომ მოვიდეს?

სიენი. კონტროლიორი? მოვიდეს, მერე რა მოხდა! როგორც კი მოვა, დამიკაკუნე, არ დაგვიწყდეს.

დიეხა. შენი გასაღები აგერა მაქვს, ჭიბჭი. (გადის).

სიენი რადიოს ჩართავს. ისმის მუსიკა. სიენი ცდილობს მელოდიას აჰყვეს, იცეკვოს. ზარი. შეჩერდება, კარისაკენ გაემართება, მაგრამ სარკესთან ბრუნდება. პუდრს, პომადას ისმევს. კვლავ ზარი.

სიენი (კარისაკენ გაემართა, ხმა-მადლა). ვინ არის?

მოისმის ძალიან დაღლილი კაცის ხმა.

ხმა. კონტროლიორი.

შემტყუნებული სიენი ერთ ხელს მკერდზე მიიდებს, მეორეს — თავზე. ვერ მოუფიქრებია, როგორ მოიქცეს.

სიენი. ვინა?

ხმა. კონტროლიორი.

სიენი. არ მესმის, ვინა ხართ. მეთქი.

ხმა. კონტროლიორი. გაზის მრაცხელი და მოწყობილობანი უნდა შეიმოწმოს.

სიენი ხელს ასწევს რომ დიეხას დაუ-
კაცუნოს, მაგრამ გადაიფიქრებს. სანეზე
პულარს გადაისმევს და კარის გასაღებად
გაემართება.

ფ ა რ დ ა.

მოკამედება მეორე

იგივე ოთახი. გვესმის სიენის ხმა:
„მობრძანდით ეფენდი, მობრძანდით,
გთხოვთ“.

კონტროლიორი (შემოდის). მე,
თუ შეიძლება... მე მიწოდდა... არა, არა,
არ არის საჭირო... ნუ შეწუხდებით...

სიენი (ყურადღებით შეათვალიე-
რებს კონტროლიორს). ეს თქვენა ხართ?

კონტროლიორი. დიახ, დიახ,
ჰო... (სიენი ვაოცებულია. შესცქერის
კონტროლიორს.) ასე რატომ გიკვირთ?

სიენი. მაშ, თქვენა ხართ ის კონტ-
როლიორი?

კონტროლიორი. დიახ... ხომ
გითხარით... რა მოხდა?

სიენი. არა, არაფერი... მე კი სულ
სხვანაირი წარმომედგინეთ. ადამიანზე
შესახედლობით არ უნდა იმსჯელო... ასე
არ არის?

კონტროლიორი. დიახ, დიახ,
ასეა. სამწარეულო სად არის?

სიენი. სამწარეულო? სამწარეულო
რად გინდათ?

კონტროლიორი. გაჭურა სად
დგას?

სიენი. მობრძანდით, გთხოვთ, რა
აქ დაბრძანდით. (სიენი ორიოდ ნაბიჯს
გადადგამს, რომ კონტროლიორი დასვას,
შეჩერდება. კონტროლიორი სიენს დაე-
ჩახება, სიენს კი ჰგონია, უკვე მახრჩობ-
სო და კედლისაკენ გაიქცევა. ყვირის. შე-
შინებული კონტროლიორი მეორე მხა-
რეს გარბის. უხმოდ შესცქერიან ერთმან-
ეთს. ისმის დიეხას ხმა).

დიეხას ხმა. ქალბატონო სიენ,
რა მოხდა? მეძახდი?

სიენი (ტუჩებზე თითს მიიღებს,
რითაც კონტროლიორს ანიშნებს გაჩუმ-
დით). ხს... (დიეხას.) მე გეძახდი? არა,
არა!

დიეხა. ხომ არ მოვიდა?

სიენი (ნერვიულად). არა, არა!
არავინ არ მოსულა. ჩვენთან რატომ უნ-
და მოვიდეს, ამ ქალაქში იმდენი სახლია!
დიეხა. კარგი, თუ მოვიდეს, დამი-
ძახე. ხო!..

სიენი. დაგიძახებ. (კონტროლიორს
უღიმის. კონტროლიორი ხან სიენს მის-
ჩერებია შეშინებული, ხანაც კარს). გუ-
ლახდილად მითხარით: თქვენ ის ხართ,
ხომ?

კონტროლიორი. ვინ — ის?

სიენი. აი, ის — კონტროლიორი.

კონტროლიორი. თუ არ გჯე-
რათ, შემიძლია პირადობის მოწმობა გა-
ჩვენოთ.

სიენი. მაშ, ეს თქვენა ხართ? (ყუ-
რადღებით აცქერდება.) მოხდეს, რაც მო-
სახდენია!

კონტროლიორი (შეშით მიმო-
იხედავს). რა უნდა მოხდეს?

სიენი. მე კი ისეთი მაღალი მეგო-
ნეთ!

კონტროლიორი. მაღალი? რა-
ტომ? კონტროლიორი მაღალი უნდა
იყოს?

სიენი. მაგრამ... უცაცრავად ვარ
და... ახალგაზრდაც მეგონეთ.

კონტროლიორი. კონტროლიო-
რი... ახალგაზრდა (ახველებს.)

სიენი. არა, აუცილებელი არ არის
კონტროლიორი ახალგაზრდა იყოს, მაგ-
რამ...

კონტროლიორი. რასაკვირვე-
ლია, არ არის აუცილებელი!

სიენი. გეთანხმებით... არ არის აუ-
ცილებელი...

კონტროლიორი. აი, გამძლე და
ამტანი კი უნდა იყოს...

სიენი. ამაშიც გეთანხმებით. თქვენ?
თქვენ როგორა გაქვთ საქმე?

ვუძღვებთ, ქალბატონო, ვუძღვებთ, თანაც მივეჩვიე უყვე.

ს ი ე ნ ი. ეს იმას ნიშნავს, რომ ძლიერი ხართ...

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი (ახველებს). ყველა კმაყოფილი მყავს, მაგრამ სიმაართლე თუ გინდათ, ვიძლები. ადრე უფრო შემდეგ.

ს ი ე ნ ი. აი, ეგ კი ვერ არის კარგი. კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. უფროსობა კმაყოფილია ჩემი მუშაობით.

ს ი ე ნ ი. უფროსობა? განა თქვენ უფროსობა გყავთ?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. აბა? ყველა მაქვს. მარჯვე კაციაო.

ს ი ე ნ ი. ღმერთმა ძალა მოგცეთ! იოლი სამუშაო არა გაქვთ.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. კი, ღონე უნდა, ზამთარ-ზაფხულ დიდიდან საღამომდე კარდაკარ სიარული, კიბეზე ასვლა, ჩამოსვლა. ბავშვი კი აღარა ვარ, ოთხი წელია პენსიაზე გავედი.

ს ი ე ნ ი. პენსიონერები თქვენს საქმეშიც არიან?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. მიაში.. აი, მე პენსიაზე გავედი, მაგრამ ისევ დამიძახებს...

ს ი ე ნ ი. იგივე საქმეზე?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. აბა, რა ვქნა, პენსია რომ საქმარისი იყოს, ამ საქმის ისევ გაგრძელება იქნება? შედიხარ ოჯახში და ვინ იცის, რანაირი ქალი დაგვუდებდა იქ...

ს ი ე ნ ი (აღშფოთებული). გამოდის, რომ თქვენ მაგ საქმეს ფულის ხათრით აკეთებთ.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. აბა? რაღა დროსია, რა ხნის კაცი ვარ! ჩემს ასაკში მაგ საქმეს სიყვარულით აღარ აკეთებენ! იცით, როგორ ვიძლები?

ს ი ე ნ ი (თანაგრძნობით). ძალიან სამწუხაროა, ძალიან, მაგრამ... პროფესიას ეგრე ხომ არ მიატოვებთ?

წალი ერთი და იგივე საქმე ყელში ამოვივიდა...

ს ი ე ნ ი. ამდენი წელიწადი დანაშაულის გზით სიარული.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. რა მიბრძანეთ?

ს ი ე ნ ი. არა, არაფერი... ძნელია-მეთქი.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. გამოცდილება მშველის... (დიდხანს ახველებს.)

ს ი ე ნ ი. დაბრძანდით, დაბრძანდით, ძალიან გთხოვთ.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. გამდლობთ... კიდევ რამდენ ოჯახში ვარ მისხველი... სამზარეულოში როგორ გავიდე? შევაველებ ერთი თვალს და... (ახველებს.)

ს ი ე ნ ი. ეგრე არ გამოვა! ჩემს ოჯახში პირველად ხართ... როგორ გახველებთ... დაბრძანდით, დაისვენეთ.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. ნუ შეწუხდებით! (სკამზე ჩამოჯდა.) ისე კი, ძალიან დავიღალე. ცოტა სულს მოვიტყვამ. სამზარეულო სად არის?

ს ი ე ნ ი. კარგად ზიხართ?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. კი, კი კარგად! ს ი ე ნ ი (ტახტიდან ბალიშებს აიღებს). აი, ამას მიაღეთ ზურგი, უფრო გემრიელად დაჭდებით.

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი (ოხრავს, როგორც ჩანს, რალც სტკივა). გამდლობთ, დიდი მადლობა.

ს ი ე ნ ი. რატომ კვნესით? რაიმე გაწუხებთ?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. კი... წელკავი... ამომხადა სული!

ს ი ე ნ ი. ოი, ოი, ოი... ალაპმა გიშველოთ... ასეთ დღეში ხართ და თქვენი საქმე მაინც უნდა აკეთოთ!

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი (ახველებს). მე მოვალეობას ვერ ვუღალატებ, ქალბატონო. (ჩიბეში რალცას დაეძებს.)

ს ი ე ნ ი. რას დაეძებთ?

კ ო ნ ტ რ ო ლ ი ო რ ი. სადღაც დამჩნა (წამოდგება.) აბა, კარგად ბრძანდებოდეთ!

სიენი. მოიცათ, მოიცათ... სიგარეტი გინდათ? ახლავე... დაჭეით, დაჭეით... (კარადაში, ტუმბოში სიგარეტს დაეშებს, თან თავის თავს ელაპარაკება.) ახლავე მოგიძებნით, ახლავე, სად მივაპენტერე? ალაპ! მე არ ვეწევი, მაგრამ ვიცი, რაც არის ჩვეულება... გენერალი ეწეოდა... ის ჩიბუხს ეწეოდა... აი, აი ჩიბუხიც... ყველაფერი ვიპოვე. გენერლის ჩიბუხი!

კონტროლიორი. მე წავალ...
სიენი. არ გაგიშვებთ, არაფრით არ გაგიშვებთ... ისე წახვალთ, ჩიბუხს არ გააბოლებთ? (კარადის ქვედა უჯრიდან თუთუნს ამოიღებს.) აი, სად მიმიპენტერებია! ეპ. გენერლის ჩიბუხია, აი, თუთუნია!

კონტროლიორი (შეშინებული). გენერლისაო?

სიენი. გენერლისა, ჰო, გენერლისა... აიღეთ, აიღეთ... ნუ გეშინიათ. ეგ ახლა კი არ არის გენერალი... უკვე...

კონტროლიორი. არა, არა, არ მინდა!

სიენი. უკვე აღარ არი... მოკვდა, რა ხანია გარდაიცვალა!

კონტროლიორი. არ შემიძლია... ჩიბუხი არასოდეს მომიწვია.

სიენი. რა სიგარეტი და რა ჩიბუხი, ერთი არ არის? რა მნიშვნელობა აქვს! თუთუნით გატენეთ!

კონტროლიორი. რა თუთუნია? იფ, იფ, იფ!.. როგორ გამომშრალა.

ჩიბუხს თამბაქოთი ავსებს, სიენი თავა დასტრიალებს, ეხმარება. კონტროლიორი გააბოლებს და ისეთი ძლიერი ხველა აუტყდება, სკამიდან გადმოვარდება. სიენი წამოაყენებს, ქიქით წყალს მოღობენინებს, ასმევს.

სიენი. აბა, დალიეთ, დალიეთ!

კონტროლიორი (ახველებს). აა... არ... შემიძლია... არა!

სიენი. ეს წყალია, ჩემო ძვირფასო. წყალი! (კონტროლიორი წყალს სვამს...) ნუთუ ასეთი მაგარი იყო?

კონტროლიორი. თუთუნია? რას ამბობთ... ეს თუთუნია არ იყო, ტუვია!

სიენი (ოცნებით). ა, როგორი გენერალი მყოლია?!

კონტროლიორი. ერთი გაზის მოწყობილობას გადავხედავ და... ჩემი წასვლის დროა!

სიენი. ასე სად გეჩქარებთ? ჭერ ხომ ის არ გიქნიათ... თუ... იქნებ... (ღიმილით.) დაჭეით, დაჭეით! (კონტროლიორს ახველებს.) ამის გარდა, კარგადაც ვერა ხართ, მე თქვენ გარეთ ვერ გაგიშვებთ...

კონტროლიორი (ახველებს). ამ წელკავმა ამომიღო სული.

სიენი. წელკავი წელკავია, მაგრამ ეს ხელებია? ახლავე წამალს დაგაღვივნებთ, მიქსტურა! (კარადიდან წამალს გამოიღებს და კონტროლიორს უახლოვდება. კონტროლიორი წამოდგება, სიენს შეეგებება და ხელს გაუწვდის წამლის გამოსართმევად. სიენმა კი წარმოიდგინა, მახრჩობსო, შეჰყვირა და უკან გაიხედა.)

კონტროლიორი (შეშინებული). რა მოხდა? რატომ ჰყვიროთ?

სიენი. არაფერი, არაფერი... უცებ რაღაც... დალიეთ.

კონტროლიორი (წამალს სვამს, წყალს მიაყოლებს). დიდი მადლობა, რაკეთილი ხართ, ქალბატონო. თუ ნებას მომიცემთ, გაზსაც დავხედავ და...

სიენი. მერე?

კონტროლიორი. მერე რა?

სიენი. მეტი არაფერი?

კონტროლიორი. მეტი რა?

სიენი. მეტს არაფერს არ იზამთ?

კონტროლიორი. კი, როგორ არა!

სიენი (სიხარულით). მეც მაგას გეუბნებით... რა მორიდებულები ხართ ეს მამაკაცები!

კონტროლიორი. მერე გავუყვები ჩემს გზას.

სიენი. წახვალთ? (უხმოდ შესტეპ-
რის კონტროლიორს.) არა და არა! შე-
ხედეთ რა ამინდია... თქვენს წელკავს
კიდევ ასეთი წვიმა უნდა? გადაიღოს და
მერე გაგიშვებთ.

კონტროლიორი. წვიმა? სად
არის წვიმა, ქალბატონო! გადასარევი
ამინდია, მზიანი... თბილი!

სიენი. თბილი? მზიანი? გეჩვენე-
ბათ! ახლა ასე, თორემ ხუთ წუთში
კოკისპირული წვიმა წამოვას მე ეგ ამ-
ბავი კარგად ვიცი. (კონტროლიორს ახ-
ველებს.) არა, არ შეიძლება, ასე ავად-
მყოფი სად გაგიშვათ? ადამიანი უნდა
გიჟვარდეს, ადამიანს პატივს უნდა სცე-
მდე! დაიცადეთ ცაცხვის ფოთლის ჩაის
მოგიდუღებთ.

კონტროლიორი (წამოდგება).
მაგვიანდება!

სიენი. აი, თქვენი ფეხსაცმელი,
როგორ დაგრეხილა... ალბათ, წყალი შე-
დის შიგ.

კონტროლიორი. წყალიც შე-
დის და მიწაც!

სიენი. ისეთ ჩექმებს მოგცემთ, თო-
ვლშიც იაროთ და წვიმაშიც.

კონტროლიორი. რა კეთილი
ხარო, ყველა ქალი რომ თქვენნაირი
იყოს...

სიენი. ესე იგი თქვენ ჩემნაირ ქა-
ლებს ისა... (უცებ გაჩუმდება. პირზე
ხელს მიიდებს. კარადიდან გამოაქვს გე-
ნერლის ჩექმა.) აი, შეხედეთ. რა ხნისაა,
მაგრამ ახალია! კრაქუნობს კიდევ.

კონტროლიორი. ასეთი ჩექმე-
ბი...

სიენი. თქვენია, ჩაიცვით!..

კონტროლიორი (გაბრაზებული).
ჩემი? რას ამბობთ...

სიენი. დიახ, ჩაიცვით გენერლის
ჩექმა!

კონტროლიორი (შეშინებული).
კი, მაგრამ... ეს როგორ... მისი აღმატე-
ბულება გენერლის ჩექმა? მაპატიეთ, არ
შემიძლია! (ბუტბუტებს.) მისი აღმატე-

ბულება გენერლის ჩექმა... არა, გა-
დასარევია.

სიენი. ჩაიცვით, ძვირფასო. ეს ჩე-
მი საჩუქარია, ჩაიცვით!
კონტროლიორი (შეშინებული).
კვლავ ბუტბუტებს). მისი აღმატებულე-
ბა გენერლის ჩექმა... არაა... შეუძლებე-
ლია!

სიენი. ასე რამ შეგაშინათ?

კონტროლიორი. გენერლისაა,
გენერლის!

სიენი. მე გჩუქნით, კარგი კაცი
ხარო და მინდა გაჩუქოთ.

კონტროლიორი. გენერალმა
რომ ეს ჩექმები ჩემს ფეხებზე ნახოს!

სიენი. გენერალი აღარ არის, მოკვ-
და!

კონტროლიორი. მერე რა, სხვა
გენერალი ხომ არის... ის დანიხავს, იც-
ნობს...

სიენი. ოცდასამი წელია მოკვდა,
გარდაიცვალა.

კონტროლიორი. აბა, რა ვიცი,
მეშინია.

სიენი. ნუ გეშინიათ, ჩაიცვით!

კონტროლიორი (სიენს ზურგს
შეაქცევს. ფეხსაცმელს იხდის). რაღაც...
რაღაც არა ჰგავს ეს ოცდასამი წლის
ჩექმას. ახალია?

სიენი. ეს იმიტომ რომ ყოველ
კვირა ვწმენდ, მერე ჯაგრისით ვაპრიი-
ლებ, ჰა, ფეხზე როგორა გაქვთ? არ გი-
ქერთ?

კონტროლიორი. არა, არ მი-
ქერს... ძალიან დიდი! რა მაგარია!

სიენი. გენერალიც მაგარი იყო!

კონტროლიორი (შეშინებული).
თუთუნი მაგარი, ჩექმა მაგარი, თვითო-
ნაც მაგარი, იცით რა, აი, აქ ძალიან მა-
ქერს. (გახდას აპირებს.)

სიენი. აჰ, აჰ, აჰ! მაგარი იმიტომ
არის, რომ ამდენი ხანი არავის ჩაუც-
ვამს. ცოტას ივლით და...

კონტროლიორი (ახლა მარცხე-
ნა ფეხზე იცვამს). ჰო? სწორია, ცოტა

ჩემს დაბრუნებას, ცოტა ფეხი და მი-
ჩვენიან ერთმანეთს. დიდი მადლობა.
დიდი კია, მაგრამ... თუ ნებას მომცემთ,
გაზს დახვდეთ და...

ს ი ე ნ ი (თითქოს რაღაც გაახსენდა).
აჰ, აჰ, აჰ! ჩაის დაუღვრვალად სად გა-
ვიშვებთ! ჭერ არც მე მისაუზნია, ერთად
ვისაუზნოთ... არა, არა, სულაც არ ვწუ-
ხდები... თუ არ დაღვეთ, მეწყინება...
ყველაფერი მზადაა. ახლავე მოვითან.
(აჩქარებული ნაბიჯით გადის. კონტრო-
ლიორი თავის ძველ ფეხსაცმელს პო-
რტუელში ჩაიდებს, ხელებს ზურგზე შე-
მოიწყობს და ოთახში დაბრუნდება. დრო-
დადრო სარკეში ჩახედავს, სხვადასხვა
პოზას იღებს, უსტვენს. შემოდის სიენი.
დიდ ლანგარზე საუბრე უღაგია, ჭიქე-
ნიც.) აი, ყველაფერი მზადაა (ლანგარს
მაგიდაზე დადებს). მობრძანდით, მობრ-
ძანდით! (კონტროლიორს მიუახლოვდება,
ქეულუცობს.) ჩაის თუ არ დაღვეთ, გა-
გებულებით! (კონტროლიორი აუჩქარებ-
ლად მიუჯდება მაგიდას, სიენი ჭიქას ახ-
ლოს მიუღვამს. ისმის გასაღების ჩხაკე-
ნი. ვიღაც გასაღებით აღებს კარს. შიშ-
მორეული კონტროლიორი სკამს მიეუწი-
ნება.) ღმერთო, რა დროს ეს არის?!

კონტროლიორი (ცახცახებს).
იქნებ, იქნებ პატივცემულ... ისა... ღრმად
პატივცემულ... ძალიან. პატივცემულ...
ისა... გენერალს ჩემებში დასჭირდა და
ამიტომ მოდის? (აღვლევებული ჩემების
გახდას ცდილობს, მაგრამ ვერ ახერხებს.)
მე ხომ არ მინდოდა... თქვენ... თქვენ არ
მომეშვით... პატივცემული, ძალიან პა-
ტივცემული გენერალი... ჩემებში... რა
ქნათ?.. რა გვეშველება?

ს ი ე ნ ი. მოდი, მოდი, აქეთ მოდი!
დიეხას ხმა. ქალბატონო სიენ,
ქალბატონო სიენ!

კონტროლიორი. გენერალი მო-
ვიდა?

ს ი ე ნ ი (ჩურჩულათ). რა დროს გე-
ნერალია, მოდი, მოდი აქ შეძვერი, ტახ-
ტის ქვეშ. (კონტროლიორი ვერ ახერხებს

ტახტის ქვეშ შეძრომას, სიენი შეაგდებს).

დიეხას ხმა. სიენ გეშველება
აღე კარი.

კონტროლიორი. გაზის ხელსა-
წყობებს შევავლებ თვალს და წავალ, წა-
ვალ რა!

ს ი ე ნ ი. სს... დამავიწყდა, მეთქვა.
მე მარტო ვცხოვრობ, ეს მეზობელია...
თქვენ თუ დავინახათ... დიდი ჭოროყანა
ქალია... (ტახტის ქვეშ, სილრმისაკენ უბი-
ძებებს კონტროლიორს.) ახლავე, ახლავე,
ქალბატონო დიეხა. (კონტროლიორს.)
დაიმაღე, დაიმაღე!

კონტროლიორი ტახტის ქვეშ შეძვრა,
მაგრამ ჩემებში მაინც ჩანს.

დიეხას ხმა. რა მოხდა, ძვირფა-
სო? მოვიდა? იქნება უკვე... ღმერთო...
რა კარგია, გახარობდა? რატომ არ და-
მიკაუნე? როგორ გახარობდა? ყველა-
ფერი მომიყუვი, გემრიელად დაგახარო?
სასიამოვნო იყო?

ს ი ე ნ ი (ლამის ყვირილით). არაფერიც
არ მომხდარა, არაფერიც... მოვდივარ.
(კარს აღებს. ოთახში დიეხა შემოვარდნე-
ბა).

დიეხა. ვეღარ მოვიხეხე, შენ რომ
პირველად იყვირე, ლამის გული გამისკ-
და, მეორე შევივლებამ კი...

ს ი ე ნ ი. როდის ვიკვილე? რატომ
უნდა ვიკვილა?

დიეხა. არა? არ მოსულა? მეორე-
ჯერ რომ იკვილე, მაშინ კი ვაფიქრებ:
„მორჩა, მოვიდა ის არამზადა და ჩემს
საბრალო სიენს ახრჩობს-მეთქი“. კიდეც
კარგია, რომ შენი გახადები თან მქონდა.

ს ი ე ნ ი (ბრაზით და დამცინავად).
პოო. კიდეც კარგია, თორემ რა მეშველე-
ბოდა!

დიეხა (ეჭვით ათვალავრებს ოთახს).
კარგი ბატონო, არ მოსულა, შენი დახრ-
ჩობა არ მოუნდომებია, ეს კარი რაღად
ჩაიკეთია?

ს ი ე ნ ი. ეს იმიტომ რომ... ლოგინის
თეთრეულს ვცვლიდი. დღეს ხომ ჩემი

და გენერლის ქორწინების ორმოცდაათი წლისთავია! ჩავეტე, აბა რა ვიცი!.. (ტელეფონის ზარი. სიენი ყურმილს აიღებს.) დიახ, გისმენთ! შენა ხარ? (ყურმილს ხელი დააფარა, დიეხას.) ჩემი ბიჭია! (ყურმილში.) კარგად, შვილო. მადლობელი ვარ, შენ როგორა ხარ? რა კარგია, რომ დამირეკე. დღეს ხომ განსაკუთრებული დღეა. არ იცი? არ იცი და არც გრცხვენია, ხომ? ახლავე გეტყვი. დღეს შესრულდა ორმოცდაათი წელიწადი მის შემდეგ, რაც მე და მამაშენი დავქორწინდით. დი-იიახ, დიახ, ბატონო! (ვაითუ დიეხამ ჩექმები დაინახოსო და ტახტთან დადგა, რომ ჩექმებს ჩამოეთაროს.) ვინა? ვინაო? ცუდად ისმისი კონტროლიორიო? კი, კი, მოვიდა... აქ არის, ჰო! (მაგრამ მიხვდა, რომ არ უნდა ეთქვა.) ღმერთო, არაფერი მესმის, რა კონტროლიორი, რის კონტროლიორი ჩემთან რა ხელი აქვს! ჰო, ასე ვითხარი, აქ არის-მეთქი, მაგრამ განა ჩემს სახლს... ა? აქ არის, აქ, ჩვენს ქალაქში, ასე წერენ გაზეთები! რაო, რა მითხარი, შვილო? არა, არა! კი, კი, ბატონო! (დიეხას წინ მიდიშოდა.) ამბობენ, ქალებს ახრჩობსო, რას ნიშნავს, ჩემთან თუ მოვიდა? ჩემთან რა ხელი აქვს! შენ დარდი ნუ გექნება! კარი კარგადა მაქვს ჩაკეტილი, კი, კი... სადარბაზოს კარიც კარგად არის ჩაკეტილი. შენ ნუ დეღავ, შვილო! რადიო? რა რადიო? ლაპარაკობს? კარგი, ახლავე ჩავრთავ. კარგად, ნახვამდის! (ყურმილი დასდო. დიეხას.) რადიო ისევ კონტროლიორზე ლაპარაკობს. (დიეხა რადიოს ჩართავს.) არ ჩართო, არ მინდა, მომაბეზრა თავი, რაღაც სისულელეს ამბობენ! (ისმის დიქტორის ხმა: პატივცემულო რადიომსმენელებო, გადმოგცემთ გუბერნატორის მიმართვის ტექსტს: „გაუწყებთ, რომ პოლიცია დაადგა მკვლეელი კონტროლიორის კვალს. მისი პირიუნიება ჭერაც დაუდგენელია. მკვლეელი კვლავ განაგრძობს პარაზუს ჩვენს ქალაქში. უკვე ჩაიდინა ოთხი ბოროტმოქმედეზა. მოსა-

ხლეობას უცხადებს, რომ არის კონტროლიორი, რომელიც სახლებში ეჭვგეგულოდ წყობილობის და მრიცხველმსაშენსაშენს მებლად დადის. ამ ხერხით აღწევს პატიოსანი ქალების ბინებში და ჭერ აუპატიურებს, ხოლო შემდეგ ახრჩობს მათ“.

კონტროლიორი თავს გამოჰყავს, თათხს მოათვალიერებს, არის თუ არა გაქცევის საშუალებაო. სიენი ხედავს ამას, ცდილობს ფეხით კვლავ უკან შეაბრუნოს კონტროლიორი და შეაგდებს კიდევ, მაგრამ ჩექმები ახლა კარგად ჩანს.

დიქტორის ხმა: „ქალებს, რომლებაც ამ დღეებში მარტონი დარჩნენ ოჯახებში, ეთხოვთ, კარგად ჩაეკტონ კარი და არავითარ შემთხვევაში არ შეუწვან შინ აღამიანები, რომლებიც კონტროლიორად ასაღებენ თავს.“

დიეხა (რადიოს გამორთავს. შიშით). აჰ... შეხედე, შეხედე, ჩექმები!.. სიენი. რა მოგივიდა, გენერლის ჩექმებია!

დიეხა. მაშ, შენთან არ მოსულა? სიენი. არა, ჩემთან — არა. შენთან?

დიეხა. არც ჩემთან მოსულა. ხომ გაიგონე, რა სთქვა რადიომ, ქალებს ახრჩობსო.

სიენი. ქალი ხარ და ჩემზე უკეთ იცი! ამქვეყნად ბევრია ისეთი ქალი, დახრჩობის ღირსი რომ არის.

დიეხა. ათასნაირი ქალია ქვეყნად. ბევრი დასახრჩობია, ბევრი — არა!

სიენი. თუ ხმას არ ამოიღებ, რატომ უნდა დაგახრჩოს? უგულო ხომ არ არის. უგულოცა აქვს და სინდის-ნამუსიც. (პაუზა). დაგაფეთე ხომ, ვინ იცის, რას აკეთებდი და აქეთ გამოვარდი. თუ გინდა, გადი, საქმეები მოითავე და მერე შემოდი, მანამდე მეც აქაურობას მივალავებ. საღამოს კი...

დიეხა. საღამოს შენი ქორწინების წლისთავი აღვნიშნოთ, კარგი. გავალ-

(გასკლისას მაგიდაზე გაშლილ საუზმეს და ორ ჭიქა ჩაის შეამჩნევს. შეჩერდება.) ეს რა არის? საუზმე ორი კაციანთვის? ვის ელოდები?

სიენი. არავის. ვის უნდა ევლოდებოდე? (მოულოდნელად.) ჰო, მართლა, ლამის დამავიწყდა. შენთვის უნდა დამეძახა, ერთად ვისაუზმოთ-მეთქი. აი, ჩაიც კი დაგისხი. დაჯექი, სად გეჩქარება? დიეხა (დაჯდება). ჰო, ჯერ არც მე მისაუზმია.

სიენი. ჩაი ხომ არ გაცივდა? დიეხა (ჭიქას აიღებს). არა. ძალიან კარგია.

სიენი. დღეს ჩიტივით ვგრძნობ თავს. ნეტავ, რისგან? თითქოს სიმღერა მინდა.

დიეხა. გასაგებია. მიზეზიცა გაქვს. ქორწინების წლისთავი.

სიენი (მეუღლის პორტრეტს შესცქერის). ნახევარი საუკუნე როგორ გავუძელი! ნახევარი საუკუნე!

დიეხა. ნახევარი საუკუნე ხომ ერთად არ იყავით?

სიენი. აბა? ეს კი გარდაიცვალა, მაგრამ ჩხუბი ხომ მაინც ყოველდღე გვაქვს, ყოველდღე.

დიეხა. აი, მაგიტომაც ხარ დღეს ჩიტივით!

სიენი (ახალგაზრდა ქალის პორტრეტს შესცქერის). რა უცნაურია: ახე მგონია, დღესაც თვრამეტი წლისა ვარ, ისე, როგორც ამ სურათზე.

დიეხა. არ დამიჯერებ, მაგრამ მეც ეგრე ვარ. თითქოს ოცდაერთი წლის ვიყო.

სიენი. არა, შენ ოცდასამის ხარ! დიეხა. რატომ ოცდასამის?

სიენი. შენ ხომ ხუთი წლით უფროსი ხარ. თუ მე თვრამეტისა ვარ, გაშროლის, რომ შენ ოცდასამის...

დიეხა. ეემ, მაგას რა მნიშვნელობა აქვს! რა ოცდაერთი და რა ოცდასამი! მთვარია, სულით იყო ახალგაზრდა.

სიენი. სულით კი ვართ ახალგაზრდები, მაგრამ... კაცმა რომ შემოგვხედოს, შეეყურებ ამ ფოტოს და...

დიეხა. რაო, რა გინდა მაგით თქვა? სულაც არ გამოცვლილხარ. რაც მაშინ იყავი, დღესაც ისა ხარ. იგივე წარბები, იგივე თვალები, იგივე პირი, ცხვირი!

სიენი. მე ვიცი. დიეხა. ვინც არ უნდა განახოს, გეტყვის, არ გამოცვლილხარო. ლამაზი ქალი ყოველთვის ლამაზ ქალად რჩება! (მოულოდნელად) ლამის დამავიწყდა, შენგან რომ გავედი...

სიენი (დამცინავი ინტონაციით აწყვეტინებს). ფოსტალიონი მეორედ მოგადგა, ხომ!

დიეხა (სიენის ინტონაციამ დააბნია). რა მოხდა?

სიენი. როგორც კი იტყვი, რომ დღესაც ისევე გამოვიყურები, როგორც ამ სურათზე... (გაჩუმდა).

დიეხა (ბრაზით). ხო, მერე, მერე?

სიენი. ფოსტალიონს კიდეც ერთი სასიყვარულო წერილი მოაქვს შენთან. მკერდი კი არა, საფოსტო უთი გაქვს. ამდენი წერილი როგორ ეტევა! კითხულობ ამ წერილებს და... რასაკვირველია, უარით პასუხობ.

დიეხა. არა გჯერა?

სიენი. რა?

დიეხა. ის, რომ უარით ვპასუხობ (სიენი იცინის.) რა გაციენებს?

სიენი. ის მაციენებს, ჩემო კარგო, რომ ფოსტალიონს შენთან არანაირი წერილები არ მოაქვს. თითქოს არ ვიცოდე. „სასიყვარულო წერილების“ წიგნიდან რომ გადმოიწერ ხოლმე. არ მინდოდა მეთქვა, მაგრამ...

დიეხა (წამოდგება, გაბრაზებული). რაებს ბოდავ!

სიენი. აბა, ერთი წუთით დამიცადე! (ტუმბოდან წიგნს გამოიღებს, გადაფურცლავს, კითხულობს.) აი! „სასიყვარულო წერილები“. ორმოცდამეხუთე

გვერდი. „ნიმუში წერილისა ქალისადმი, რომელიც საზოგადოებაში გაიცანით: ჩემო ანგელოზო, მაქვს რა იმედი თქვენი ჩემდამი კეთილგანწყობისა, ქედმოღრეკილი გვედრებით მპატიოთ ასეთი სილამამე. უნდა გავებლო და ამ წერილით გამოგიცხადოთ ჩემი ყველაზე გულითა-ლი გრძნობები“.

დიეხა (აწყვეტიანებს). საკმარისია. სიენი (იციანს). მოიცა, ჯერ სადა ხარ! გვერდი ასოთხმოცდაოთხი. „ნიმუში წერილისა იმ ქალისადმი, რომელსაც ქუჩაში, ან კინოში შეხვდით“ და პირველი ნახვისთანავე შეგიყვარდათ: „ჩემო სიცოცხლე, მინდა უშიშრად გაგიმხილათ ჩემი თქვენდამი გრძნობა: დაგინახეთ თუ არა, მივხვდი, რომ დღეიდან ჩემი ცხოვრება სრულიად სხვაგვარ სახეს მიიღებს. იმ დამეს ჩემს დღიურში ჩავწერე: „ვინ იცის, რას მიშადებს ბედი“.

დიეხა (ყვირის). გაჩუმდი, გაჩუმდი! (ტირის. სიენი ღიმილით შესცქერის დიეხას.) შენ გგონია, მე არ ვიცი, რომ ეს შენი სურათი არ არის?

სიენი (ღიმილი სახეზე მიეყინა). აბა? აბა, ვისი სურათია?!

დიეხა (იციანს). გამოდი ჩემთან და გაჩვენებ ვისი სურათიც არის. მსახიობი პიი თოფა, ერთ დროს ვარსკვლავი იყო!

სიენი (ყვირის). არა, არა, ტყუილია. ეს მე ვარ, მე!

დიეხა (სიცოცხლე განაგრძობს). მე უამრავი ძველი კინოფურნალი მაქვს. ეს სურათი ორმოცდაათი წლის წინათ მიწახავს. ცნობილი ვარსკვლავი იყო. სურათი ფურნალიდან ამოსკერი, ჩარჩოში ჩასვი და აქ ჩამოჭიდე. ახლა კი... ო, რა გოგო ვიყავი, სად გაქრა ჩემი ახალგაზრდობაო, წუწუნებ.

სიენი (ყვირის). გაჩუმდი, გუყვარა! დიეხა (ნიშნის მოგებოვ). ახლა რაღას იტყვი?

სიენი. წადი, წადი, გამეცალე, ჩქარა!

დიეხა. მივდივარ, მივდივარ... ვინც აქ, ამ ოთახში ფეხი შემოდგას... რომ მოკვდეს კიდევ, არ გაგაკარებ... კიდევ მოვიდეს და დაგახრჩოს... მოვიდეს და დაგახრჩოს!

სიენი. რა შენი საქმეა, დამახრჩობს თუ არა? შენ ვინ გეკითხება? (დიეხა გადის. სიენი კვლავ მაგიდას მიუჯდება. ტირის).

კონტროლიორი (ტახტის ქვეშ იწვა. გამოძვრება. ფეხზე დადგება. მტვერის დაიფრთხავს. სიენს შეშინებული მიუახლოვდება). ქალბატონო, პატივცემულ ქალბატონო... სულ ტყუილუბრალოდ წაგიხდათ გუნება... ნუ სტირით, ძვირფასო... მე გგონი, ის ქალი არ იყო მართალი. მე ფოტოებში ძალიან კარგად ვერკვევი. სადაც არ უნდა მივიდე, ყოველთვის მეკითხებიან, ჰგავს თუ არა მას. პინძელი სურათზე გამოხატულ ადამიანს. ეს თქვენი სურათია. დამიჯერეთ, ამ სურათზე თქვენა ხართ. (სკამზე ჩამოჯდება. ჩექმების გახდას ცდილობს.) მე მივდივარ, ქალბატონო.. (ახველებს.)

სიენი (ცრემლმორეული). რატომ... რატომ მიღიხართ? არაფერი მომირთმევია თქვენთვის.

კონტროლიორი. აბა, როგორ უნდა დაერჩე? რადიოს მეც ვუსმენდი.

სიენი. თქვენ რა, ეს ამბავი პირველად გაიგონეთ? არ იცოდით?

კონტროლიორი. პირველად. არ ვიცოდი.

სიენი. აგერ უკვე ერთი კვირაა დღეში რამდენიმეჯერ გადმოსცემენ, გაუწეაშიც იყო.

კონტროლიორი. მრცხვენია ამის თქმა, მაგრამ... მე რადიო არა მაქვს. არც არავის უთქვამს (ჩექმები გაიხადა.) წავალ, მრიცხველს სხვა დროს ვაგინიჭავ. (ახველებს.)

სიენი (გზას გადაუღობავს). არა, მე თქვენ ასე ქუჩაში არ გაგიშვებთ. სიცვივა... გაცივდებით.

კონტროლიორი. ცხელა, ქალბატონო!

სიენი. კი ბატონო, სიცხე იყო... ერთი წუთით... (მანეკენიდან გენერლის მუნდირს ჩამოსხნის.) აბა, ერთი ეს ჩაიცვით... (კონტროლიორს თითქმის ძალით გახდას კოსტუმს.) უკვე მოძველებული მოდელია... ამის ტარება შეიძლება... (მუნდირს აცმევს.) თუ გინდათ, ამაზე პალტო ჩაიცვით. ახლავე მოგცემით...

(შარვალს აწვდის.) აბა, ახლა ეს ჩაიცვით, ძვირფასო... ყველაფერი ეს თქვენია... (კონტროლიორი სიენს ზურგს აქცევს და თავისსავე შარვალზე გენერლისას ჩააცმევს.) არა, არა, ეგრე არ გამოვა. ის გაიხადეთ და ეს ჩაიცვით, გაიხადეთ, გაიხადეთ, ნუ გერიდებათ, ძვირფასო. მშვიდად, მშვიდად, რატომ ნერვიულობთ? ფეხებიც თბილად გექნებათ, არც წელკავი შეგაწუხებთ.

კონტროლიორი სიენისაკენ აპარებს მზერას, ხომ არ მიყურებსო. მერე თავს შარვალს იხდის და გენერლისას იცმევს.

კონტროლიორი. აბა!

სიენი. ახლა კი ჩექმები ჩაიცვით! (კონტროლიორი ჩექმებს იცვამს.) ასე... ახლა კი კარგია... აბა, წამოდექით. (კონტროლიორი სიენის წინ დადგება. გენერლის მუნდირი იმდენად დიდი აქვს, რომ სარზე გადაცმული გეგონებათ.) ღმერთო, რა კარგადა გაქვთ... ასე ზუსტად ხელოსანიც კი ვერ მოარგებდა თქვენს ტანს, როგორ გიხდებათ!..

კონტროლიორი. მიხდება?

სიენი. ძალიან. (კონტროლიორი ახველებს.) თითქოს ჩემი ქმარი იყოთ, ძალიან გავხარო... ზველებაც რომ მისნაირი იცით... მოდით, აქ ჩამოჩქეთ. (კონტროლიორი დაჭდება.) ახლავე ზველების

მიქსტურას დავალევივებთ. (ტუბიდან ბოთლს გამოიღებს, ლენის ეტეკვს აძრობს და მაგიდაზე დადგამს.) ვინაა ეს კავის მიქსტურა.

კონტროლიორი. წელკავისა? აბა, ზველებისა?

სიენი. მე მხოლოდ ზველებისა გითხარიო? ეს ორივეს უხდება. წელკავსაც და ზველებასაც: ცოტა წელკავი მეცა მაქვს. ორივემ დავლიოთ.

კონტროლიორი. თავი მტკივა. ალბათ, ტახტის ქვეშ თუ დამიბერა.

სიენი. ეს ყველაფერი უხდება. (კონტროლიორი სვამს.) არა... არა... ბოლომდე, ეს ბოლომდე უნდა დალიო, თორემ არ მოგიხდება. (ორივენი სვამენ. კუქებს გამოსცლიან.) ჩიბუხი?

კონტროლიორი. ჩიბუხი? შეიძლება. (სიენი ჩიბუხს მიაწვდის. კონტროლიორი აბოლებს.)

სიენი. აი, ახლა კი ძალიან გავხარო ჩემს ქმარს, ნამდვილი გენერალი ხარო!

კონტროლიორი (წამოდგება. პოზას მიიღებს). ახლა?

სიენი. ახლაც. (ჭიქებს შეავსებს.) აბა, დავლიოთ!

კონტროლიორი. თავბრუ მესმის. (დაჭდება.)

სიენი. ეს იმას ნიშნავს, რომ წამალი მოგიხდათ. (ჭიქას მიუჭახუნებს. სვამენ. სიენი კვლავ ავსებს ჭიქებს.)

კონტროლიორი. მე, რასაკვირველია, ბოდში, ქალბატონო, მაგრამ... ეს ტანსაცმელი ვისია?

სიენი. რომელი?

კონტროლიორი. აი, ეს, მე რომ მაცვია.

სიენი (ღვინო ეკიდება. ღიმილით). რახან თქვენ გაცივათ, თქვენია.

კონტროლიორი. ა? აბა... მივხვდი... მაგრამ მანამდე ვისი იყო?

სიენი. ჩემი ქმრის.

კონტროლიორი. თქვენ გათხოვილი ხართ? (სიენმა ამოიხარა.) ვაჰ, ვაჰ, ვაჰ..

სიენი. ჩემი ქმარი ოცდასამი წლის წინათ გარდაიცვალა. მას შერე მარტო ვარ, სულ მარტო, გამოგეთ? მარტო ვწევარ... აი, აქ, მე მარტო ვწევარ... ეს იმას ნიშნავს, რომ ამ ბინაში მარტო ვცხოვრობ, სულ მარტო... გამოგეთ?

კონტროლიორი. ამა... სულ მარტო? გავიგე.

სიენი. არა, ვგონებ.

კონტროლიორი. კი, კი, გავიგე. სიენი. ძალიან კარგი, თუ გაიგეთ... ამ ბინაში მე მარტო ვარ... აქ არავინ არ შემოვა... ნუ გერიდებთ, იყავით უფრო გაბედული... გაბედული... ჰო... რას ვამბობდი? (ქიქა ასწია.) დავლიოთ, არა? (სევამენ.) აი, გიყურებთ და ასე მგონია, ჩემი ქმარი ზის ჩემს წინ. როგორ გვხვხართ. თქვენ გენერალი უნდა ყოფილიყავით.

კონტროლიორი (წამოდგება. დღანომოკიდებულს ფეხი ერევა. სარკის წინ დგება.) კი, უნდა ვყოფილიყავი. ვარ კიდევ გენერალი, დაბადებით ვარ გენერალი... ჩემს ძარღვებში გენერლის სისხელი ჩქეფს... ნუთუ ვერ მიხვდით, სწორედ გენერალივით დავდივარ. (ოთახში მიმოღვს).

სიენი (ტაში შემოპყრა). ბრავო! როგორ ვერ მიხვდი: გენერალი ხართ. ეგ არის რომ მუნდარი არ გეცვათ. არმიაში რა ჩინი გქონდა?

კონტროლიორი. ჯარში საერთოდ არ ვყოფილვარ.

სიენი. რატომ?

კონტროლიორი. შური, შური, ქალბატონო! სამხედრო სამსახურისათვის არ ვარგისარო! მე რომ თუნდაც ერთი კვირა ვყოფილიყავი გენერალი...

სიენი. რას გააკეთებდით?

კონტროლიორი. ერთ კვირაში დავიპყრობდი მთელს ქვეყნიერებას. ერთ

კვირაში! აი, ამიტომ არ გამხალს გენერალი.

სიენი. სამაგიეროდ, ^{სიენის} დაიპყარიო!

კონტროლიორი. ეს უფრო დიდი არ არის?!

სიენი. რას ვამბობდი? ჰო, მე ამ სახლში მარტო ვცხოვრობ... აქ არავინ არ შემოვა. ჩემი ქმარი ოცდასამი წლის წინათ გარდაიცვალა.

კონტროლიორი. ვიცო, ვიცო, გავიგე, მაგრამ...

სიენი. თქვენ ცოლიანი ხართ?

კონტროლიორი. კი. იცით, რა ავი ქალია? ექვიანიც (ღიმილით.) რა აქვს საექვიანო... მე... ჩემზე ექვიანობა შეიძლება?

სიენი. რატომაც არა! თქვენ ჯერ კიდევ... (ქიქებს შეავსებს.) დავლიოთ, ხომ! (თავის ჭიქას კონტროლიორისას მიუჭახუნებს. სევამენ.) თავს როგორა გრძნობთ?

კონტროლიორი. ძალიან კარგად. წამალმა მიშველა (ახველებს.) აი, მახველებს, მაგრამ ახლა უკეთ ვარ, ვიდრე აღრე.

სიენი. ხომ გეუბნებოდით... ჩემს გვერდით ერთი ქალი ცხოვრობს, მაგრამ ყრუა. ასე რომ... ვერაფერს ვერ გაიგონებს... თქვენ ნუ გირიდებთ... უფრო გაბედულად იმოქმედეთ.

კონტროლიორი (გამომწვევად). მე რისი უნდა მერიდებოდეს... აბა, ერთი გაბედოს და შემოვიდეს...

სიენი. გამოდის, რომ თქვენი ცოლი...

კონტროლიორი. დაანებეთ თავი ამ ჩემს ცოლს. ის რომ მაგონდება... (ჭიქას მიაკტერდა.) წამალი რომ გამოიღია...

სიენი. კიდევ ვაქვს (ტუმბოდან ღვინის ბოთლს გამოიღებს. ჭიქებს შეავსებს.) ესე იგი... გამოდის რომ...

კონტროლიორი. რა გამოდის?
სიენი. ცოლი გიყვართ.

კონტროლიორი. ვერ გავიგე?
სიენი. ცოლი ძალიან გიყვართ.

კონტროლიორი. მე რა ვიცი.
სიენი. ღამღამობით ერთ ოთახში,
თუ...

კონტროლიორი. რა ერთ ოთახ-
ში?

სიენი. ერთ ოთახში გძინავთ?

კონტროლიორი. აბა?!

სიენი (ეჭვით). ესე იგი ერთ ოთახ-
ში გძინავთ.

კონტროლიორი. აბა, სად და-
ვძინებ, ქალბატონო — იმ სოროში ერ-
თი ოთახი მაქვს და ერთიც ჩემმა.

სიენი (ეჭვით). და თავიც ერთ ბა-
ლიშზე გიდევთ.

კონტროლიორი. მაშ!

სიენი (ცრემლი სდის, კონტროლი-
ორის წაბაძვით). მაშ!

კონტროლიორი. აბა, სხვა რა
გიახრათ, ქალბატონო, ოთახიც ერთი
გვაქვს, ჩემმაც და ბალიშიც. რად მინდა
ახლა მე ცოლი, დაანებეთ თავი, მოდი,
დავლიოთ.

სიენი. თქვენ გაგიმარჯოთ!

კონტროლიორი. არა, თქვენ გა-
გიმარჯოთ! ბოლომდე, ბოლომდე!

სიენი. ერთი მითხარით — აი, ის
მარტოხელა ქალები როგორები იყვნენ,
თქვენ რომ ოთახებში ისა... ისა (მიხვდა
რომ არ უნდა ეთქვა. პირზე ხელი აიჭა-
რა).

კონტროლიორი. რომელი ქალებ-
ბი?

სიენი. არა. როგორი ქალები გი-
ნახავთ-მეთქი, მინდოდა მეთქვა.

კონტროლიორი. როგორი? მე
ეგ არ მინტერესებს.

სიენი (კეკლუტობს). გასაგებია,
ყველაფერი გასაგებია... თვალბში გეტ-
ყოზათ, ქალების როგორი მუსუსიცა
ხართ.

კონტროლიორი. არა, ახლომხე-
დველი ვარ!

სიენი. დაგინახეთ თუ არა...
დი, ოო, კაცებო, კაცებო!

კონტროლიორი (ღიმილით, კმა-
ყოფილი). ჩვენ, მამაკაცები...

სიენი. საინტერესოა. რამდენი ქა-
ლი, გოგო მოგიყვავთ?

კონტროლიორი (იცინის). უუ...
მაგას რა დათვლის! (სიცელი ხველებაში
გადღებრდება) ვაი, წელი, წელი..

სიენი. წელი? შეგცივდათ, ალბათ.
კი, კი გაცივდით... (წამოდგება. აღღრე-
ბული.) ახლავე გიშველით... ცხელი კომ-
პრესები... ასლავე... გენერალსაც ამას ვუ-
კეთებდი... რომ გაცივდებოდა, კომპრე-
სებს... (კონტროლიორს ხელს მოხვევს,
სკამიდან წამოაყენებს, ტახტზე დასვამს.)
აბა, გაიხადეთ!

კონტროლიორი. რა?

სიენი. გაიხადეთ-მეთქი.

კონტროლიორი. გავიხადო?

სიენი. შო!

კონტროლიორი. ისე არ იქნე-
ბა?

სიენი. არა, არ იქნება! გაიხადეთ,
ყველაფერი გაიხადეთ. (გახდასი ეხმარე-
ბა).

კონტროლიორი. შემობრალეთ.
ხელს ნუ მანლებთ, არ შემოძლია. მედი-
ტინება. არ შემოძლია! (გენერლის მუნდი-
რსა და ხალათს იხდის. სიენი ტახტზე
დაწვეს. საკლიტურში კვლავ აჩხაკუნდა
გასაღებია.)

სიენი. არ გაინძრეთ! (საბანს გადა-
აღარებს, ზედ ბალიშს დაადებს.) ფრთხი-
ლად, არ გაინძრეთ!

შემოდის დოცა.

დიეხა. მოვიდა?

სიენი. ვინ?

დიეხა. ის, ვინც უნდა მოსულიყო,
ჩემო კარგო!

სიენი. არც არავინ მოსულა და
არც არავინ წასულა.

დიეხა. სიცილი მომესმა.

სიენი. მე თვითონ ვიციანოლი. ძველი დრო მაგონდებოდა და ვიციანოლი. (იციინს.)

დიეხა. არა, კაცი იციანოდა.

სიენი. მოგჩვენა აქი ამ ოთახში ფეხს აღარ შემოვდგამო?

დიეხა. ვამბობდი, ვამბობ, მაგრამ შენი მიტოვება არ შემიძლია! თუ ჩვენ გასაქირში ერთმანეთს არ მივეშველებით... (საბანქევო მოქცეული კონტროლიორი ახველებს. ამ ხმის გადაფარვის მიზნით სიენი იწყებს ხველებას, რადიოს ჩართავს. ისმის მუსიკა. დიეხამ მაგიდაზე ორი ჭიქა დანახა.) შენ რა, ღვიწხოს სვამდი?

სიენი (შეზარხოშებული). ვსვამდი, მერე რა!

დიეხა. ჩვენ ხომ ერთად უნდა აღგვენიშნა შენი იუბილე.

სიენი. მე ცოტა ადრე დავიწყე.

დიეხა. ორი ჭიქა და ორივეში ღვიწხოსა.

სიენი. დიახ... ერთი ჭიქა ჩემია, მეორე — გენერლისა. როცა ამ სკამზე ვწვივარ, სიენი ვარ, ჭიქას ავწევ და ვიტყვი: თქვენი გამარჯვებისა, გენერალო. (მეორე სკამზე გადაჯდება.) ამ სკამზე კი გენერალი ვარ. (გენერლის ხმით.) შენ გაგიმარჯოს, ჩემო ძვირფასო! (ორივე ჭიქას აიღებს, ერთმანეთს უქაზუნებს.) აი, ასე! სიგიჟეა მარტოობა, სიგიჟე! (ამასობაში დღეხა ტახტისაკენ გაემართა.) ხად მიდიხარ. არა, არა, მანდ არ დაჯდე. (ღიეხა ტახტზე დაჯდება, შეშინებული კონტროლიორი წამოიჭრება.)

დიეხა. (შიშვორებული ყვირის). ეს რა არის... ალაპ, მიშველეთ... ეს ვინ არის! გენერალი გაცოცხლდა? ალაპა!

სიენი. რა მოხდა?

დიეხა. შიშველია... შიშველი კაცი!

სიენი. შიშველია წელსწევით, წელსქვეით კი... (კონტროლიორს.) წამო-

დექით, აჩვენეთ, რომ წელსქვეით გაცვიათ... მთავარი კი ქვეითაა.

დიეხა. ვინ არის ეს კაცი, ხენი? სიენი. ვინ იქნება — გენერალის კონტროლიორი სასწრაფოდ იცვამს გენერლის მუნდირს.

დიეხა. ვინა ხართ?

კონტროლიორი. მე... მე... გაზი... გაზის გენერალი.

სიენი. ხომ ვითხარია.

დიეხა. აა... ახლა კი გასაგებია. ესე იგი ეს ის არის... (კონტროლიორს.) მაშ, მოხვედით. (სიენს.) შენ კი მეუბნები გენერალიაო.

სიენი. გაზის გენერალია!

დიეხა (გაზეთს აიღებს, ხან გაზეთში დაბეჭდილი ბოროტმოქმედის სურათს აკვირდება, ხანაც — კონტროლიორს.) კი. ძალიან გავხართ.

კონტროლიორი. ვის?

დიეხა. კონტროლიორს.

კონტროლიორი. აბა, რა იქნება. ორმოცდარვა წელია კონტროლიორად ვმუშაობ და სხვას ვის დავემსგავსებოდი? პრეზიდენტს? შიშველიც რომ დამინახოს ვინმემ, იქვე მიხვდება. რომ კონტროლიორი ვარ.

დიეხა. ახლავე, ახლავე... (მიდის).

სიენი. ხად მიდიხარ?

დიეხა. პოლიციას უნდა ვაცნობო.

სიენი (გზას გადაულობავს). შენ ამას არ გააკეთებ, დიეხა... არ შეიძლება.

დიეხა. ეს ხომ ის არის, ყაჩადი, ამდენი ქალი რომ დაახრჩო...

სიენი. ჰო, მაგრამ ჩვენ ხომ მოვილაპარაკეთ, რაც არ უნდა მოიმოქმედოს, თავიანთად მოვექცეთ.

დიეხა. ეგ კი მოვილაპარაკეთ, მაგრამ რომ არ დამიძახე?

სიენი. ვაპირებდი, ვერ მოვასწარი.

დიეხა. რომ დაგახრჩოს, არ გეშინია?

სიენი. კი, ბატონო, დამახრჩოს, რა მნიშვნელობა აქვს, როგორ მოვეკვდები.

დ ი ე ხ ა. მართალი ხარ. მაინც ასეთი სიკვდილი სჯობია. ესე იგი ჭერ იმას შერება და მერე ახრჩობს, ხომ!

ს ი ე ნ ი. ყოჩაღ, დიეხა. ახლა ყველანი ერთადა ვართ. (კონტროლიორს.) ნუ გერიდებათ, გთხოვთ.. შინაურულად იყავით, ქალბატონი დიეხა ჩემი მეზობელია.

დ ი ე ხ ა. მე უბრალო მეზობელი კი არა, გულისთადი მეგობარი ვარ.

ს ი ე ნ ი. ასეა... მოდი დავლიოთ, მოიცა, შენც მოგცე ჭიქა! (ტუმბოდან ჭიქას იღებს, დიეხას ღვინოს დაუსხამს.) გამოილია, რა გვეშველება?

დ ი ე ხ ა. მე მაქვს, მოვიტანო?

ს ი ე ნ ი. ჭერ ეს დავლიოთ.

დ ი ე ხ ა. თქვენ გაგიმარჯოს!

კონტროლიორი. გაგიმარჯოს!

ს ი ე ნ ი. გაგიმარჯოს!

დ ი ე ხ ა. თავში არ დამარტყამს?

ს ი ე ნ ი. დაგარტყას, მერე რა მოხდა! შეხედეთ, შენს მოხელამდე თითქმის სამი ბოთლი დავლიეთ.

კონტროლიორი. დაგარტყათ, ეგ არაფერი. წელკავსაც უხდება, ხველებსაც და თავის ტკივილსაც. (ჭიქებს მიუჭახუნებენ ერთმანეთს. სვამენ.)

დ ი ე ხ ა. მე იქ რადაცები მოვამზადე, გავალ, შემოვიტან. (გადის.)

ს ი ე ნ ი. როგორ მეუხერხულდება თქვენთან... უკაცრავად ვარ.

კონტროლიორი. რატომ? ბოდიშს რატომ იხდით?

ს ი ე ნ ი. (დიეხას გულისხმობს.) უდროოდ დროს დაგეადგა თავზე.

კონტროლიორი. ცუდი ქალი არ უნდა იყოს.

ს ი ე ნ ი. (ეჭვიანობს.) ეს როგორ გავიგოთ?

კონტროლიორი. ეს... ისე... ისე უბრალოდ.

ს ი ე ნ ი. კაცები ყველანი ერთნაირები ხართ... როგორც კი დაგინახეთ, მივხვდი, რომ დიდი არშეიყი ვინმე ხართ.

კონტროლიორი. (კმაყოფილებით იცინის.) მე? მე ვარ არშეიყი? ჰე, ჰე, ჰე... (ღვინოს დასხმა სწავლია.)

ს ი ე ნ ი. აღარ არის... დიეხა მისი მოიტანს.

კონტროლიორი. (ბუტბუტებს.)

არშეიყო... აი, შენ, არშეიყო. აი, შენ...

დ ი ე ხ ა. (შეშფოთებული შემობრბის ღვინოთა და ქვაბით ხელში) რა მოხდა?

ს ი ე ნ ი. არაფერი.

დ ი ე ხ ა. (ხმადაბლა.) არ გახრჩობდა?

ს ი ე ნ ი. არა.

დ ი ე ხ ა. ჰო, მაგრამ პირველად რომ

შემოვივდი, ტახტზე შიშველი იწვა (კონტროლიორს.) ტახტზე რას აკეთებდით?

კონტროლიორი. ჩვენ? ჩვენ ტახტზე რას ვაკეთებდით? (სიენს.) ტახტზე რას ვშვრებოდით?

დ ი ე ხ ა. თქვენ შიშველი იყავით.

კონტროლიორი. დიახ, ჩვენ შიშველი ვიყავით.

დ ი ე ხ ა. არა, შიშველი მხოლოდ თქვენ იყავით.

კონტროლიორი. გეთანხმებით, მართალი ხართ... მხოლოდ მე ვიყავი შიშველი. (იცინის.) აა... გამახსენდა, გამახსენდა. წელი მტკივა და ქალბატონს კომპარესი უნდა გაეკეთებინა.

დ ი ე ხ ა. მერე?

კონტროლიორი. ვერ მოვასწავრით. აი, სწორედ მაშინ მოხვედი, რომ უნდა დაგვეყუო.

დ ი ე ხ ა. ძალიან კარგი, კომპარესი გაკეთება ჩემსავით არავის არ შეუძლია.

ს ი ე ნ ი. (ჭიქებს შეაკვებს.) გაგიმარჯოს!

დ ი ე ხ ა. თქვენი ქორწინების ორმოცდაათ წლისთავს გაუმარჯოს!

კონტროლიორი. დავლიოთ, დავლიოთ! (სვამენ.)

დ ი ე ხ ა. საიდანაც მეცნობით და ვერაფრით ვერ გამიხსენებია.

კონტროლიორი. ალბათ, აღრე ვყოფილვარ თქვენთან.

დიეხა. არა, არა... ძალიან ახლო გიცნობთ... ძალიან ახლო ვყოფილვართ ერთმანეთთან და ვერ მომიგონებია სად. რატომ არა სვამთ? (ჭიქას შეუხვებს).

კონტროლიორი. გაგიმარჯოთ, ერთიც დავარტყათ, არა? ამდენი ჩემს ცხოვრებაში არ დამილევია. წელყავმაც გამიარა.

სიენი. გაგიმარჯოთ!

დიეხა. ჩვენ გაგიმარჯოს!

სევამენ.

სიენი. ძავს როგორა გრძნობთ?

დიეხა. რაღაც მაგონდება... ღმერთო, ღმერთო, გამახსენე. ამა! მომავონდა! იციო, თქვენ ვინა ხართ?

კონტროლიორი. არა. არ ვიცი. ვინა ვარ?

დიეხა. ჩემი ქმარი! თქვენ ჩემს ქმარს გავხართ.

სიენი. ეგ საიდან სადაო!

დიეხა. რა მოხდა?

სიენი. შენ ხომ ამბობდი, ჩემი ქმარი მაღალი იყო.

დიეხა. მერე... (ღვინო დაისხა, დალია. კონტროლიორს.) აბა, წამოღექით, კარგად დაგინახოთ. (კონტროლიორი ამყად მიმოღის ოთახში.) მაღალია, აბა, რა.

სიენი. რამდენია თქვენი სიმაღლე?

კონტროლიორი (თავს ვერ იმაგრებს, ქანაობს.) არ ვიცი, ღმერთმანი, არ ვიცი. ორი მეტრი, არა... სამი მეტრი!

სიენი. შენი ქმარი ხომ ქერა იყო?

დიეხა. რასაკვირველია.

სიენი (კონტროლიორს). ჩემო კარგო, თქვენ ქერა ხართ?

კონტროლიორი. ეე... გააჩნია საიდან შემხედავ, რომელი მხრიდან... ისე კი ქერა ვარ, რასაკვირველია, ქერა ვარ.

სიენი. შენი ქმარი ხომ მსუქანი იყო?

დიეხა (გაბრაზდა). ჰგავს და რა ვქნა, რას ჩამაცივდი?

სიენი. თუ მსგავსებაზეა ლაპარაკი, გენერალს უფრო ჰგავს. აბა, ^{საქართველოს} ლის პორტრეტს შეხედე, მერე ამას!

კონტროლიორი. მართალია... მე ყოველთვის გენერალს ვგავდი. არა, არა... ყველა გენერალი მე მგავს.

დიეხა. შენი ქმარი ძვალმსხვილი იყო, მოსული!

სიენი. აარაა... პატარა, ჩია კაცი იყო.

დიეხა. შენ რომ ამბობდი, მოსული კაცი იყო?

სიენი. მოახვენე ის კაცი საფლავში, რას ჩააცივდი. (ღვინოს მხოლოდ თავს და კონტროლიორის ჭიქაში ჩაასხამს). გაგიმარჯოს! (მიუჭახუნებს. სევამენ).

დიეხა (კონტროლიორს მიუახლოვდება). თქვენ ხომ კომპრესის გაკეთება გეწავდათ. მე გაგიკეთებთ. სად არის?

სიენი. აგერ!

დიეხა. აბა, დაწეკით, დაწეკით.

კონტროლიორი. ახლა აღარ მინდა, გამიარა, აღარ მინდა. ბიჭივითა ვარ.

დიეხა. დაწეკით, ტახტზე დაწეკით!

სიენი. ჭერ მუნდირი გაიხადეთ! (დიეხა კონტროლიორს ტახტზე დააწევებს).

დიეხა. აბა, დავიწყეთ, შენც მომეშველდე, აი, ეს დაიდევო.

კონტროლიორი (იციინის). მოიცათ, არ შემოძლია... შეჩერდით, ვერ ვიტან, მეშინია, შეღიტიწებას ვერ ვიტან... ვაი, ვაი... (ქალებიც იციინიან.) შეჩერდით, აღარ შემოძლია, ღმერთო, ვკვდები. მეშინია შეღიტიწების! (ქალები ცდილობენ შარვალი გახადონ.) მაცალეთ, მაცალეთ, მე თვითონ გავიხდი. (დიეხა მაგადას უბრუნდება. ჭიქებს შეავსებს, სიენს აწევდის).

სიენი. დავლიოთ.

დიეხა. შენ გაგიმარჯოს! დღევანდელ დღეს გაუმარჯოს!

სიენი (კონტროლიორს). ახლა კი
ღამახრჩე, ჩემო კარგო!

დიეხა. მე, მე მომკალ, ჩემო მერ-
ცხალო!

სიენი (განაწყენებული). მატყუა-
რა... კონტროლიორი ვარო, მეუბნებოდა.

კონტროლიორი. კონტროლიორი
ვარ, ღმერთმანი, კონტროლიორი ვარ,
ღამიჯერეთ!

სიენი. არა მჯერა, ვერაფრით ვერ
დავიჯერებ... შენ რომ კონტროლიორი
იყო, აქამდე მომკლავდი კიდეც. (კონტ-
როლიორს უღიბინებს).

კონტროლიორი. ოო, ოო... არ
შემიძლია, მიშველეთ, მიხსენით. (სი-
ცილმორეული კონტროლიორი ტახტიდან
ჩამოცურდება).

დიეხა. მოდი, რა, მოდი, მომკალ,
რა!

სიენი. მეც, მეც, მეც მომკალ...
(კონტროლიორი უძრავად წევს).

დიეხა. მოდი, რაღას ელოდები!

სიენი. მომკალ, მომკალ, ჩემო კა-
რგო!

კონტროლიორი არ იძვრის. სიენი და-
იხრება. მკერდზე თავს დაადებს, რომ
გულისცემას მოუსმინოს. გაოგნებული
შესტკეერის დიეხას.

დიეხა. (კონტროლიორის ხელს აი-
ღებს, მაჯისცემას უსინჯავს). ვაი!

სიენი. მე, მგონი, მოკვდა...

დიეხა. გარდაიცვალა?!

ფ ა რ დ ა

თორგმნა გურამ ბათიაშვილმა.

მხატვარი სოფიო სალუქვაძე.

